

ΤΜΗΜΑ ΞΕΝΩΝ ΓΛΩΣΣΩΝ, ΜΕΤΑΦΡΑΣΗΣ & ΔΙΕΡΜΗΝΕΙΑΣ

ΠΤΥΧΙΑΚΗ ΕΡΓΑΣΙΑ

ΑΝΑΛΥΣΗ ΔΙΕΡΜΗΝΕΥΤΙΚΩΝ ΜΕΘΟΔΩΝ ΚΑΙ ΠΡΟΣΕΓΓΙΣΕΩΝ ΤΗΣ ΟΜΙΛΙΑΣ ΤΟΥ ΠΡΟΕΔΡΟΥ ΤΩΝ ΗΝΩΜΕΝΩΝ ΠΟΛΙΤΕΙΩΝ BARACK OBAMA ΣΤΟ ΙΔΡΥΜΑ ΣΤΑΥΡΟΣ ΝΙΑΡΧΟΣ

Ονοματεπώνυμο: Κουκιάσα Ελένη

Αριθμός μητρώου: Ξ2016045

Επιβλέποντες καθηγητές: Μαρίνα Παππά, Επίκουρη Καθηγήτρια

Σωτήριος Λίβας, Αναπληρωτής Καθηγητής

Κέρκυρα, 2019

ΠΤΥΧΙΑΚΗ ΕΡΓΑΣΙΑ

ΑΝΑΛΥΣΗ ΔΙΕΡΜΗΝΕΥΤΙΚΩΝ ΜΕΘΟΔΩΝ ΚΑΙ ΠΡΟΣΕΓΓΙΣΕΩΝ ΤΗΣ ΟΜΙΛΙΑΣ ΤΟΥ ΠΡΟΕΔΡΟΥ ΤΩΝ ΗΝΩΜΕΝΩΝ ΠΟΛΙΤΕΙΩΝ BARACK OBAMA ΣΤΟ ΙΔΡΥΜΑ ΣΤΑΥΡΟΣ ΝΙΑΡΧΟΣ

Κουκιάσα Ελένη

A.M: 2016045

Επιβλέποντες καθηγητές:

Μαρίνα Παππά, Επίκουρη Καθηγήτρια

Σωτήριος Λίβας, Αναπληρωτής Καθηγητής

ΔΗΛΩΝΩ υπεύθυνα ότι εκπονώ πτυχιακή εργασία, αφού μελέτησα τον Κανονισμό Πτυχιακής Εργασίας και με την προϋπόθεση ότι δεν έχει εκπονηθεί ή εκπονείται η ίδια πτυχιακή εργασία από άλλο φοιτητή του Τμήματος. Αποτελεί προϊόν προσωπικής μελέτης και εργασίας και όλες οι πηγές που χρησιμοποιήθηκαν για τη συγγραφή της δηλώνονται σαφώς και στο βιβλιογραφικό κατάλογο.

Περιεχόμενα

Περίληψη.....	6
Εισαγωγή	7
Θεωρητικές Προσεγγίσεις.....	8
1.1. Θεωρία του Σκοπού.....	8
1.2. Μεταφραστικές τεχνικές.....	9
2. Ανάλυση Πολιτικού Λόγου	13
2.1. Χαρακτηριστικά πολιτικού λόγου	13
2.2. Τρόποι και μέσα πολιτικής πειθούς.....	15
2.3. Πολιτική ορολογία.....	16
2.4. Τεχνικές-τακτικές σχεδιασμού του πολιτικού λόγου.....	16
3. Ανάλυση Ομιλίας και Διερμηνείας.....	18
3.1. Η δομή της ομιλίας.....	18
3.2. Αναφορές μέσα στην ομιλία	19
3.3. Ανάλυση διερμηνείας	20
4. Γλωσσάρι.....	21
5. Βιβλιογραφικές αναφορές	22
6. Παράρτημα.....	23

Περίληψη

Η παρούσα εργασία συνίσταται από τα εξής μέρη: θεωρητικές προσεγγίσεις όπου συμπεριλαμβάνεται η θεωρία του σκοπού και οι αλλαγές που πραγματοποιούνται στην ομιλία κατά τη διάρκεια της διερμηνείας, διερεύνηση χαρακτηριστικών πολιτικού λόγου όπου συμπεριλαμβάνονται οι τρόποι και τα μέσα πειθούς, η ορολογία και οι τεχνικές σχεδιασμού του, ανάλυση διερμηνείας και αναφορών που χρησιμοποιεί ο διερμηνέας, και τέλος, παρατίθεται γλωσσάρι και παράρτημα με την επίσημη ομιλία του Προέδρου Μπάρακ Ομπάμα. Πιο συγκεκριμένα, πρόκειται για μία αναλυτική καταγραφή των διερμηνευτικών προβλημάτων, τους τρόπους αντιμετώπισής τους και έναν ευρύτερο σχολιασμό πρωτότυπου λόγου, διερμηνείας και της διαδικασίας συνολικά. Σκοπός της εργασίας είναι μέσω της σύγκρισης των δύο ομιλιών, να αναλυθούν οι διερμηνευτικές στρατηγικές που ακολουθήθηκαν για την επίλυση τυχόν «εμποδίων» και τέλος, η μελέτη της διερμηνείας του συγκεκριμένου πολιτικού λόγου στη θεωρία και την πράξη.

Θεματική Περιοχή: Διερμηνεία

Λέξεις Κλειδιά: διερμηνευτικά προβλήματα, διερμηνευτικές στρατηγικές, πολιτικός λόγος, πειθώ, ορολογία, θεωρία του σκοπού.

Εισαγωγή

Ο πολιτικός λόγος που εκφωνείται από τον Πρόεδρο των Ηνωμένων Πολιτειών Μπάρακ Ομπάμα στο Κέντρο Πολιτισμού Ίδρυμα Σταύρος Νιάρχος, αναφέρεται σε οικονομικά, κοινωνικοπολιτικά και γενικότερου ενδιαφέροντος θέματα. Πρόθεση του ομιλητή είναι να πείσει για την ορθότητα και την ωφελιμότητα των θέσεών του, προκειμένου να ωθήσει τον ακροατή στη λήψη αποφάσεων. Τα συμφέροντα λοιπόν του ακροατή και του κοινωνικού συνόλου, θα πρέπει να συμφωνούν με αυτά του ομιλητή. Για τον λόγο αυτό, ο πολιτικός λόγος χαρακτηρίζεται από λογική επιχειρηματολογία, ρητορεία και μεθόδους με τις οποίες επιδιώκεται η συναισθηματική φόρτιση του δέκτη (Αλέξης, 2018).

Ο πολιτικός λόγος είναι ένα είδος επιχειρηματικού λόγου. Πρόκειται για έναν κλάδο όχι αρκετά ανεπτυγμένο, καθώς δεν έχει γίνει ξεκάθαρος διαχωρισμός ανάμεσα στον πολιτικό λόγο και τα υπόλοιπα είδη λόγου (Fairclough I. & N., 2012). Οι διαστάσεις των πολιτικών θεωριών είναι πολλαπλές. Η συγκεκριμένη πτυχιακή εργασία αποτελεί μία σύνδεση ανάμεσα στις κλασικές και στις μοντέρνες πολιτικές σκέψεις και θεωρίες.

Ο συγκεκριμένος πολιτικός λόγος επιλέχθηκε προς περαιτέρω ανάλυση και επεξεργασία, καθώς αποτελεί ορόσημο της ανθρώπινης ιστορίας, λόγο- σταθμό της Ελλάδας αλλά και ολόκληρου του σύγχρονου κόσμου. Κάλλιστα θα μπορούσαμε να πούμε ότι βρίθει παγκόσμιων και πανανθρώπινων νοημάτων και αξιών και θα μπορούσε να λειτουργήσει ως κινητήριος μοχλός της κοινωνίας, με σκοπό την αναβάθμιση και την εξέλιξή της. Τέλος, η απήχησή του σε βάθος χρόνου είναι δεδομένη και κάθε πολίτης, αν θέλει να λέγεται Έλληνας, θα πρέπει να τον μελετήσει εις βάθος και να εφαρμόσει τις προτεινόμενες στρατηγικές, εκ πρώτης σε ατομικό επίπεδο και έπειτα σε συλλογικό.

Ο Πρόεδρος των ΗΠΑ Μπάρακ Ομπάμα, τιμά την ελληνική ιστορία και πολιτισμό, εστιάζοντας στη συνεισφορά της χώρας ανά τους αιώνες, επιδιώκοντας να προσφέρει στην ανθρωπότητα ένα λόγο πρότυπο, έναν ύμνο στη Δημοκρατία. Ο πολιτικός είναι δημιουργός του προφορικού λόγου και απευθύνεται στους πολίτες χρησιμοποιώντας διαφορετικές τακτικές (Μπαμπινιώτης, 2008). Αυτό που μας απασχολεί ιδιαίτερα, είναι η λειτουργία των αποδεκτών του πολιτικού λόγου, καθοριστικό πρόβλημα κάθε κοινωνίας. Ο πολιτικός λόγος λοιπόν, περισσότερο από κάθε μορφή γλωσσικής επικοινωνίας, αποσκοπεί στην πράξη

Θεωρητικές Προσεγγίσεις

1.1. Θεωρία του Σκοπού

Η Θεωρία του Σκοπού είναι μια γενική θεωρία της μετάφρασης, ως εκ τούτου, εφαρμόζεται και στη διερμηνεία, μιας και η μόνη τους διαφορά έγκειται στο γεγονός ότι το αποτέλεσμα της διερμηνείας ολοκληρώνεται τη στιγμή παραγωγής του κειμένου (Nord 2014: 40). Προκειμένου να βγάλουμε συμπεράσματα για τη Θεωρία του Σκοπού στο χώρο της διερμηνείας, θεωρούμε τις δύο διαδικασίες (μετάφραση και διερμηνεία) ως δύο «δίδυμες» διεργασίες, δηλαδή ως δύο παραλλαγές της ίδιας διαπολιτισμικής επικοινωνιακής διάδρασης.

Η βασική αρχή που καθορίζει τη μετάφραση είναι ο στόχος (σκοπός). Σύμφωνα με τον κανόνα του σκοπού που προτείνει ο Vermeer, όπως αναφέρεται στο βιβλίο της Nord «Η μετάφραση ως στοχευμένη δραστηριότητα», διερμηνεύουμε έτσι ώστε το κείμενο να μπορεί να λειτουργήσει στην περίπτωση στην οποία πρόκειται να χρησιμοποιηθεί και με άτομα που επιθυμούν να το χρησιμοποιήσουν, ακριβώς με τον τρόπο που επιθυμούν να λειτουργήσει. Η αποτελεσματικότητα εξαρτάται από τις συνθήκες του πολιτισμικού- στόχου και όχι του πολιτισμού- πηγής. Το κείμενο-στόχος θα πρέπει να συμμορφώνεται με την αρχή της ενδοκειμενικής συνεκτικότητας, δηλαδή να γίνεται κατανοητό από τον δέκτη. Θα πρέπει να έχει νόημα στην επικοινωνιακή περίπτωση και τον πολιτισμό υποδοχής (Pöchhacker 1995: 34). Άλλος σημαντικός παράγοντας σύμφωνα με τους Reiss και Vermeer, όπως αναφέρει η Nord, είναι ο κανόνας της συνεκτικότητας, ο οποίος ορίζει ότι μια μετάφραση θα πρέπει να είναι συνεκτική με την περίπτωση των δεκτών. Επιπλέον αρχή που θα πρέπει να αναφερθεί είναι ο κανόνας της πιστότητας, όταν δηλαδή αναμένεται να υπάρχει κάποιου είδους σχέση με το κείμενο πηγή.

1.2. Μεταφραστικές τεχνικές

Οι συγκεκριμένες παρατηρήσεις κατά τη ροή του λόγου, είναι ανεπαίσθητες. Ωστόσο, θα χρησίμευαν εκ των υστέρων στη διαδικασία διεξαγωγής καθολικών θεωρητικών συμπερασμάτων στο επίπεδο της γλώσσας.

Το έργο “*Stylistique comparée du français et de l’anglais*” των J.P. Vinay και J. Darbelnet επικεντρώνεται στις δεσπόζουσες μεταφραστικές τεχνικές, οι οποίες μπορούν να προσφέρουν στον αναγνώστη ένα κείμενο ισοσθενές προς το αρχικό. Ο διερμηνέας επομένως, οφείλει να διερευνήσει το κείμενο, να αξιολογήσει το περιγραφικό και νοητικό περιεχόμενο των μεταφραστικών μονάδων, να προβεί σε ανασύσταση της επικοινωνιακής κατάστασης και τέλος, να εντοπίσει και να αξιολογήσει τις προσωπικές του επιλογές.

Θα επικεντρωθούμε στα παρακάτω τρία θεμελιώδη στοιχεία: το λεξιλόγιο, το οποίο περιλαμβάνει το εύρος των σημασιολογικών πεδίων γλώσσας-πηγής και γλώσσας-στόχου, τη συναρμογή, δηλαδή το μορφολογικό και συντακτικό πλαίσιο των γλωσσών και το μήνυμα, που αντικατοπτρίζει την πολιτισμική πραγματικότητα της εκάστοτε γλώσσας.

Οι επτά μεταφραστικές τεχνικές είναι οι ακόλουθες:

1) Δάνειο

Οι λεξικές μονάδες της γλώσσας πηγής μεταφέρονται απευθείας στη γλώσσα-στόχο, είτε διατηρώντας τους λατινικούς χαρακτήρες, είτε με φωνητική μεταγραφή. Ένας από τους λόγους ύπαρξης του δανείου είναι η ανάγκη να αποδώσουμε το κατάλληλο τοπικό χρώμα.

Παράδειγμα μέσα στην ομιλία:

Background → background

Debate → debate

Elite → ελίτ

2) Έκτυπο

Πρόκειται για την κατά λέξη απόδοση της έκφρασης ή της δομής της γλώσσας-πηγής στη γλώσσα - στόχο. Το είδος αυτό δανείου διακρίνεται σε δύο υποκατηγορίες, το φραστικό και το δομικό έκτυπο. Το φραστικό έκτυπο σέβεται τη δομή της γλώσσας-

στόχου, ενώ το δομικό έκτυπο, εισάγει μία νέα μορφοσυντακτική δομή στη γλώσσα-στόχο. Στη συγκεκριμένη περίπτωση, το έκτυπο που θα αναφερθεί ως παράδειγμα, είναι φραστικό, διότι ακολουθεί τη δομή της γλώσσας-στόχου.

Παράδειγμα μέσα στην ομιλία:

Win- win situation → Κατάσταση win- win

3) Κατά λέξη μετάφραση

Είναι η λέξη προς λέξη μετάφραση της γλώσσας πηγής στη γλώσσα στόχο, χωρίς την παρουσία δυσκολιών και την αναγκαιότητα εύρεσης άλλης μεταφραστικής τεχνικής.

Τα παραδείγματα μέσα στην ομιλία είναι πλείστα. Ένα εξ αυτών είναι το εξής:

Of course, the earliest forms of democracy here in Athens were far from perfect→ Φυσικά, οι πρώτες μορφές της δημοκρατίας εδώ στην Αθήνα απείχαν πολύ από το τέλειο

4) Μετατόπιση

Η μετατόπιση είναι η τεχνική κατά την οποία ένα μέρος του λόγου αντικαθίσταται από κάποιο άλλο χωρίς όμως αυτό να σημαίνει πως γίνεται αλλαγή στο νόημα του μηνύματος. Για αυτό το λόγο, η μετατόπιση εφαρμόζεται τόσο στο εσωτερικό μίας γλώσσας όσο και κατά τη διαδικασία της μετάφρασης.

Ενδεικτικά παραδείγματα μέσα στην ομιλία:

A) Ουσιαστικοποίηση του ρήματος

as they make historic transitions→ κατά την ιστορική τους μετάβαση

5) Μετατροπία

Όταν η μετάταξη και η κατά λέξη μετάφραση δίνουν ένα μήνυμα το οποίο θεωρείται γραμματικά σωστό αλλά δεν είναι γενικά αποδεκτό, τότε προτιμάται η μετατροπία. Στη μετατροπία, το μήνυμα γίνεται πιο σαφές και ανταποκρίνεται στα πλαίσια του πολιτισμού της γλώσσας-στόχου.

Παράδειγμα μέσα στην ομιλία:

But stewards of our society→ Είμαστε οι βοηθοί και οι πυλώνες της δικής μας δημοκρατίας

Στο παραπάνω παράδειγμα που μόλις αναφέρθηκε, η απόδοση «επόπτες ή επιστάτες της δικής μας κοινωνίας», θα δημιουργούσε χάσμα ανάμεσα στον ομιλητή και το ακροατήριο. Όμως, με την μετατροπή «βοηθοί και πυλώνες της δημοκρατίας», το μήνυμα γίνεται σαφές.

6) Ισοδυναμία

Η τεχνική της ισοδυναμίας εφαρμόζεται όταν το πρωτότυπο και το μετάφρασμα περιγράφουν την ίδια κατάσταση με διαφορετικά υφολογικά και δομικά μέσα. Η τεχνική αυτή αφορά το μήνυμα στο σύνολό του και συνήθως εντοπίζεται σε φρασεολογικούς ιδιοτισμούς, κλισέ, παροιμίες, επιφωνήματα κ.ά. Στη συγκεκριμένη ομιλία δεν παρατηρείται το φαινόμενο αυτό καθώς οι περισσότερες επιφωνηματικές εκφράσεις εκφράζονται στην ελληνική γλώσσα και κατά τη διάρκεια της διερμηνείας δεν υφίστανται αλλαγές.

7) Προσαρμογή

Η προσαρμογή εφαρμόζεται σε περιπτώσεις όπου η κατάσταση, για την οποία γίνεται αναφορά στο μήνυμα, δεν υφίσταται στη γλώσσα-στόχο και επομένως πρέπει να μεταφερθεί κάποια κατάσταση που να μπορεί να θεωρηθεί ισοδύναμη αυτής της γλώσσας-πηγής. Ο μεταφραστής και κατά επέκταση ο διερμηνέας, οφείλει να δημιουργήσει μία κατάσταση που να ανταποκρίνεται στην πολιτισμική πραγματικότητα της γλώσσας-στόχου, προκειμένου να γίνει αποδεκτή από τους αναγνώστες της γλώσσας-στόχου. Η διαδικασία αυτή βέβαια προϋποθέτει τη διατήρηση του νοήματος του μηνύματος της γλώσσας-πηγής.

Παράδειγμα μέσα στην ομιλία:

Which our way of life endures → με τα οποία διαμορφώνεται ο τρόπος ζωής μας

Πρόκειται για μία μικρή αλλαγή που συμβαίνει τις περισσότερες φορές μηχανικά από πλευράς του διερμηνέα, παρόλα αυτά, βασίζεται στη σύγκριση της γραμματικής και του συντακτικού των δύο γλωσσών (αγγλικής και ελληνικής). Στην αγγλική, το ρήμα συνηθίζεται στο τέλος της πρότασης ενώ στην ελληνική, στη μέση της πρότασης. Εμβαθύνοντας λοιπόν στη θεωρία, ο αναγνώστης θα αποκτήσει μία ολοκληρωμένη εικόνα των γλωσσολογικών δυσκολιών και των διαφορών ανάμεσα στη γλώσσα-πηγή και τη γλώσσα-στόχο. Η θεωρία εν δεικνύει τρόπους επίλυσης πρακτικών ζητημάτων (Vinay & Darbelnet 1958, 425).

Δεύτερο παράδειγμα μέσα στην ομιλία:

This has been my foreign policy during my presidency → Αυτή ήταν η εξωτερική πολιτική μου κατά τη διάρκεια της προεδρίας μου

Συνίσταται η συγκεκριμένη απόδοση, καθώς εναρμονίζεται με το περιεχόμενο και την έκφραση του υπόλοιπου λόγου. Εδώ γίνεται, για ακόμη μία φορά, λόγος για τη σημασία του γενικότερου πλαισίου.

2. Ανάλυση Πολιτικού Λόγου

2.1. Χαρακτηριστικά πολιτικού λόγου

Ο πολιτικός λόγος αναφέρεται σε ζητήματα γενικού ενδιαφέροντος και απευθύνεται στο ευρύ κοινό. Ο πομπός προκειμένου να πληροφορήσει τον δέκτη, χρησιμοποιεί διαφορετικούς τρόπους πειθούς. Έτσι, ο πολιτικός λόγος μπορεί να χαρακτηριστεί από λογική επιχειρηματολογία και έντονη συναισθηματική φόρτιση.

Η υπερβολή και ο στόμφος εμποδίζουν την κατανόηση και οδηγούν στην άκριτη αποδοχή. Οι λέξεις που χρησιμοποιούνται δεν παρουσιάζουν απλώς ηθικό βάρος, αλλά αποτελούν αξίες με μεγάλο κοινωνικό κύρος. Ο ομιλητής απευθύνεται στο συναίσθημα του κοινού, θέλοντας συσπειρώσει την ομάδα, προκαλώντας μία συγκεκριμένη συνοχή. Σε αυτό το σημείο λοιπόν, θα κατονομάσουμε τα χαρακτηριστικά του συγκεκριμένου λόγου, ακολουθώντας συγκεκριμένες θεωρίες που προτείνει ο Καθηγητής στο Τμήμα Πολιτικών Επιστημών ΑΠΘ, Γιάννης Σταυρακάκης. Αναλυτικότερα, επιχειρεί να εκθέσει με σαφήνεια τις συνθήκες εμφάνισης, τις επιστημολογικές και εννοιολογικές προϋποθέσεις και τη μεθοδολογική συγκρότηση της ανάλυσης του πολιτικού λόγου. Παράλληλα, μέσα από τη διερεύνηση συγκεκριμένων εμπειρικών παραδειγμάτων, αποτιμά τη συμβολή της συγκεκριμένης προσέγγισης στην επαρκέστερη ερμηνεία των πολιτικών φαινομένων. Σε αυτό το σημείο θα παρουσιάσουμε ορισμένα παραδείγματα.

1) Πολιτική ορολογία

- *Χρήση πολιτικών λέξεων και όρων (αναφορά στην πολιτική ζωή, σε πολιτικά συστήματα και ιδεολογίες)*

«European integration and the European Union remains one of the great political and economic achievements of human history»

2) Λεκτικός πληθωρισμός

- *Επαναλήψεις*

We have seen it here in Greece. We've seen it across Europe. We've seen it in the United States. We saw it in the vote in Britain to leave the EU.

- *Πλεονασμοί*

Thank you so much. Thank you. Thank you very much. Please, please have a seat. Thank you.

3) Βεβαιωτική διατύπωση

Σχεδόν η συντριπτική πλειοψηφία των πολιτικών λόγων, ενέχουν μία αυξημένη δόση σιγουριάς, με απώτερο σκοπό ο ομιλητής να πείσει το ακροατήριό του για την

ορθότητα του λόγου του. Σε αυτή την περίπτωση, γίνεται λόγος για βεβαιωτικό περιεχόμενο, όπως στις ακόλουθες προτάσεις του Μπάρακ Ομπάμα.

«Our countries have to make sure that the benefits of an integrated global economy are more broadly shared by more people»

4) Θαυμαστική και δεοντολογική διατύπωση

Σε αυτή την περίπτωση, ο πομπός είναι σίγουρος, έχοντας πλήρη επίγνωση της κατάστασης, και αναφέρει τι πρέπει να γίνει. Με άλλα λόγια, καταθέτει τις απόψεις, τις προτάσεις και τις λύσεις που προτείνει για τα διάφορα κοινωνικά προβλήματα που έχουν τεθεί.

«Hello, Greece! Yiasas!»

5) Υποσχεσιολογία

Με τον όρο «υποσχεσιολογία» εννοούμε τις συχνές υποσχέσεις που δίνει ο πομπός προκειμένου να πείσει τον δέκτη, πως ο ίδιος θα δεσμευτεί για την υλοποίηση των θέσεών του. Έτσι, κερδίζει την εμπιστοσύνη και την εύνοια του.

«That commitment will continue, including our pledge and our treaty obligation to defend every ally»

6) Πομπώδες ύφος

Είναι ένα σύνθημα φαινόμενο στον πολιτικό λόγο, προκειμένου ο πομπός να προβάλει το πολιτικό του ανάστημα.

«Our democracies show that we're stronger than terrorists, and fundamentalists, and absolutists»

7) Χρήση λέξεων ή φράσεων με αυξημένο συγκινησιακό ή ηθικό βάρος

Είναι ένα μέσο επίκλησης στο συναίσθημα και το ήθος του δέκτη. Τέτοιες λέξεις ή φράσεις, μπορούμε να ανιχνεύσουμε αρκετά συχνά σε πολιτικούς λόγους, καθώς προκαλούν έντονα συναισθήματα στο δέκτη και μπορούν κάλλιστα να επηρεάσουν τις ιδέες και τις αποφάσεις του. Παράλληλα, ο πομπός κάνει επίκληση στο ήθος του δέκτη και έτσι αποσκοπεί στο να κερδίσει την εμπιστοσύνη του.

«philotimo»

8) Χρήση αξιολογικών χαρακτηρισμών

Εδώ, παρατηρείται μία επίθεση στο ήθος του πολιτικού του αντιπάλου Ντόναλντ Τραμπ. Πιο συγκεκριμένα, ο Πρόεδρος χρησιμοποιεί έναν αρνητικό αξιολογικό χαρακτηρισμό του αντιπάλου του, κάνοντας έμμεσα επίθεση στο ήθος του, με απώτερο σκοπό την «μείωσή» του στη συνείδηση του δέκτη.

«We base decisions on facts, not superstition; not what our ideology tells us, but rather what we can observe»

9) Κύριες, σύντομες και κοφτές προτάσεις

«We live under the same sun. We fall in love under the same moon. We are all human. We have to help these people»

10) Γραμματικοί και συντακτικοί τύποι

➤ *Οριστική (βέβαιο)*

«And so it is my belief that democracies are more likely to try to resolve conflicts between nations in a way that does not result in war»

➤ *Υποτακτική (επιθυμητό)*

«A ruler has to maintain order through violence or coercion or an iron fist»

11) Ρηματικά πρόσωπα

➤ *Α' ενικό*

Ο πομπός δείχνει πως μπορεί να ηγηθεί (ηγετική φυσιογνωμία).

«I could not be more different»

➤ *Α' πληθυντικό*

Με αυτό τον τρόπο, ο πομπός δείχνει πως ανήκει στην ομάδα και εκφράζει τους δέκτες στους οποίους απευθύνεται.

«We base decisions on facts, not superstition»

2.2. Τρόποι και μέσα πολιτικής πειθούς

1) Επίκληση στη λογική, με χρήση επιχειρημάτων και τεκμηρίων

«Open, democratic societies can deliver more prosperity because when people are free to think for themselves and share ideas and discover and create»

2) Επίκληση στο συναίσθημα του δέκτη

«I was determined, on my last trip, to come to Greece -- partly because I've heard about the legendary hospitality of the Greek people -- your philoxenia»

3) Επίκληση στο ήθος του πομπού/ομιλητή

«And I will say that after eight years of being President of the United States, having traveled around the globe»

4) Επίθεση στο ήθος του αντιπάλου

5) Επίκληση στην αυθεντία

Ο πομπός για να ενισχύσει τις ιδεολογίες του, επικαλείται κάποια αυθεντία και παραθέτει τα ανάλογα αποσπάσματα για να συμμεριστεί αυτή τη θέση. Παρ' όλα αυτά, τα δημοφιλή πρόσωπα είναι αυθεντίες στον δικό τους τομέα.

«Greek Americans have marched with Dr. Martin Luther King, Jr. to make us more just»

2.3. Πολιτική ορολογία

«Η ορολογία ορίζεται ως η δημιουργία γλώσσας ενός συγκεκριμένου τομέα, με αποτέλεσμα να ανταποκρίνεται στις ανάγκες έκφρασης των χρηστών της» (Κεραμίδας, 2015, 25). Ένα ζήτημα ορολογίας το οποίο αντιμετωπίσαμε, ήταν η λέξη «government», η οποία στο μεγαλύτερο εύρος του κειμένου αποδίδεται ως «κυβέρνηση». Η συγκεκριμένη ανιχνεύσιμη φράση «the worst form of government», μεταφράστηκε από τον επαγγελματία διερμηνέα ως «η χειρότερη μορφή διακυβέρνησης». Θεωρούμε πως η επιλογή του διερμηνέα είναι ενδεδειγμένη και σκόπιμη, με την έννοια ότι ταυτίζεται με τη θητεία του Προέδρου. Επιπρόσθετα, η φράση «Because our democracies are inclusive» αποδίδεται ως εξής, «Καθώς οι δημοκρατίες μας είναι χωρίς αποκλεισμούς». Σαφώς και έχοντας να επιλέξουμε ανάμεσα στις έννοιες «κοινός, μεικτός, ευρύς και γενικός», η έννοια «χωρίς αποκλεισμούς» ταιριάζει περισσότερο με την περίσταση και το πλαίσιο και είναι περισσότερο διαφανής όρος, καθώς μιλάμε για δημοκρατίες πολυσυλλεκτικές και χωρίς διακρίσεις.

2.4. Τεχνικές-τακτικές σχεδιασμού του πολιτικού λόγου

Υπάρχουν δύο τεχνικές σχεδιασμού ενός πολιτικού λόγου. Η τεχνική της πολιτικής πειθούς, όπου ο πομπός προσπαθεί με λογικά επιχειρήματα να πείσει για την ορθότητα των θέσεων του και η τεχνική του δογματισμού και φανατισμού, όπου ο πομπός χρησιμοποιώντας τις τεχνικές της προπαγάνδας, παραπλανεί και χειραγωγεί τα πλήθη (Πρασσάς, 2005). Στη συγκεκριμένη περίπτωση, διαπιστώνεται η πρώτη τεχνική πολιτικής πειθούς, μιας και ο Πρόεδρος χρησιμοποιεί αρκετά επιχειρήματα για να υποστηρίξει τη θέση του, όπως στο παρακάτω παράδειγμα.

For it was here, 25 centuries ago, in the rocky hills of this city, that a new idea emerged. Demokratia. Kratos, the power, the right to rule comes from demos, the people. The notion that we are citizens, not servants, but stewards of our society. The

concept of citizenship that we have both rights and responsibilities. The belief in equality before the law, not just for a few, but for the many. Not just for the majority, but also the minority. These are all concepts that grew out of this rocky soil.

3. Ανάλυση Ομιλίας και Διερμηνείας

3.1. Η δομή της ομιλίας

Η ιστορική ομιλία του Μπάρακ Ομπάμα στο Κέντρο Πολιτισμού Ίδρυμα Σταύρος Νιάρχος, αποτελεί ύμνο στη Δημοκρατία. Ο Πρόεδρος ανοίγει και κλείνει την ομιλία του εγκωμιάζοντας το ελληνικό έθνος. Συγκεκριμένα, στην αρχή του λόγου του παραθέτει τους στίχους του Οδυσσέα Ελύτη από το έργο του «Άξιον Εστί» και στο τέλος, αναφωνεί στα ελληνικά «Ζήτω η Ελλάς!». Κατά τη διάρκεια της ομιλίας του λοιπόν, εξέφρασε την ευγνωμοσύνη του στην Ελλάδα, παρουσιάζοντας τη συμβολή της χώρας στο δυτικό κόσμο, μίλησε για την ελληνική οικονομική κρίση και περιέγραψε το όραμά του για τις σύγχρονες κοινωνίες, στέλνοντας το μήνυμα της Δημοκρατίας σε όλο τον κόσμο.

Με την συγκεκριμένη ομιλία στις 16 Νοεμβρίου 2016, ο Πρόεδρος Ομπάμα έκλεισε τη διήμερη επίσκεψή του στην Αθήνα, δίνοντας απάντηση στα όσα εξελίσσονται στις Ηνωμένες Πολιτείες της Αμερικής και στον κόσμο, μετά την εκλογή του Προέδρου Ντόναλντ Τραμπ. Καταδείχθηκαν τα μέτρα- βήματα του πρωθυπουργού Αλέξη Τσίπρα, όσον αφορά τις μεταρρυθμίσεις της κυβέρνησης. Τόνισε πως οι ΗΠΑ θα συνεχίσουν να υποστηρίζουν την Ελλάδα και ο ίδιος θα προσπαθήσει να βοηθήσει την ελληνική οικονομία, πιέζοντας τους πιστωτές να λάβουν ευνοϊκά μέτρα. Παρουσιάστηκε αρκετά αισιόδοξος για το μέλλον της χώρας, λέγοντας πως το κλειδί ανάκαμψής της είναι το χρέος.

Σε άλλο σημείο, εξήρε τον τρόπο αντιμετώπισης του προσφυγικού ζητήματος από τους Έλληνες, μιας και πουθενά αλλού δεν έχει διαπιστωθεί τόσο αλληλεγγύη εκ μέρους του λαού. Παρόλα αυτά, δε θα μπορέσει να επωμιστεί μόνη της την προσφυγική κρίση.

Σε άλλο σημείο, ο Πρόεδρος έκανε ένα σύντομο απολογισμό της θητείας του, υπογραμμίζοντας πτυχές της διακυβέρνησής του. Επίσης, αναφέρθηκε στην παγκοσμιοποίηση, την Ευρώπη και τις σύγχρονες προκλήσεις. Πιο συγκεκριμένα, έκανε λόγο για ανισότητες, παγκόσμιες ελίτ και φοροαπαλλαγή. Σημείωσε ως δραστικό και αποτελεσματικό μέτρο, την επένδυση στην εκπαίδευση των νέων. Έτσι, θα ενδυναμωθεί η επιχειρηματικότητα και το κοινωνικό σύνολο, προκειμένου να δημιουργηθούν νέες θέσεις εργασίας και οι κοινωνίες να οδηγηθούν προς την ανάπτυξη και την έρευνα.

Επιπλέον, ανέφερε πως οι άνθρωποι βρίσκονται αποκομμένοι από τις κυβερνήσεις. Για αυτό θα πρέπει να εστιάσουν σε μια πιο ανοιχτή και αποτελεσματική

διακυβέρνηση. Σαφώς, η δημιουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης είναι ένα από τα μεγαλύτερα ορόσημα της ανθρώπινης ιστορίας και ο κόσμος την έχει ανάγκη. Κατά την άποψή του, ο λόγος που οι άνθρωποι παρουσιάζονται κυνικοί, είναι γιατί πιστεύουν ότι οι κυβερνήσεις δε μεριμνούν για αυτούς. Η πρόοδος κερδίζεται και τίποτα δεν είναι σίγουρο μιας και ο κόσμος βρίσκεται σε μια μεταβατική περίοδο. Ωστόσο, η βαθιά του πίστη βρίσκεται στη νέα γενιά, τα δημοκρατικά ιδεώδη και τη δικαιοσύνη.

3.2. Αναφορές μέσα στην ομιλία

Πλείστες αναφορές μπορούν να εντοπιστούν στην ομιλία του προέδρου Μπάρακ Ομπάμα. Μία άμεση αναφορά στην ελληνική πολιτιστική παρακαταθήκη αποτελεί ο στίχος «αυτός ο κόσμος ο μικρός, ο μέγας», του παγκοσμίως γνωστού Οδυσσέα Ελύτη, στο έργο του «Άξιον Εστί». Επόμενη αναφορά άξια σχολιασμού είναι η εξής. Ο Πρόεδρος εξαίρει τη κοινωνική δύναμη της φιλοξενίας στην αρχαία Ελλάδα, όπου υπήρχε θεία απαίτηση για το καλωσόρισμα και την περιποίηση των ξένων. Στη συνέχεια, μία ακόμα αναφορά στην ελληνική ιστορία, εντοπίζεται στον πολιτικό λόγο, όταν ο πρόεδρος αναφέρεται στην Ύψωση του Λαβάρου της Αγίας Λαύρας, δηλαδή την ύψωση του λαβάρου της επανάστασης από τον Παλαιών Πατρών Γερμανό στα Καλάβρυτα. Φυσικά ο λόγος είναι διανθισμένος με πολιτικά γεγονότα που αποτελούν πυλώνα της ευρωπαϊκής και αμερικάνικης ιστορίας, καθώς αναφέρεται στο Σύνταγμα των Ηνωμένων Πολιτειών («Εμείς, ο Λαός των Ηνωμένων Πολιτειών») και στη διεθνή διάσκεψη των Παρισίων για την κλιματική αλλαγή, στις 30 Νοεμβρίου του 2015. Βέβαια δε θα μπορούσε να εκλείψει και η πολιτική στάση του προέδρου απέναντι στα γεγονότα της επικαιρότητας με άμεσο αντίκτυπο στις Ηνωμένες Πολιτείες της Αμερικής, κάνοντας αναφορά στην ήττα της δημοκρατικής υποψηφίου «Χίλαρυ Κλίντον» κατά τη διάρκεια των πρόσφατων αμερικάνικων προεδρικών εκλογών και την μη αποδοχή του αποτελέσματος από τους αρκετούς πολιτικούς, λόγω των δηλωμένων θέσεων του νεοεκλεγμένου αμερικανικού προέδρου Ντόναλντ Τραμπ. Τέλος, αναφέρεται στη διάσημη φράση του Dr. Martin Luther King Jr., «The arc of the moral universe is long, but it bends towards justice», θέλοντας να δείξει τη πίστη του στα δημοκρατικά ιδεώδη και τις οικουμενικές αξίες.

3.3. Ανάλυση διερμηνείας

Ταυτόχρονη διερμηνεία είναι «η πράξη δημιουργίας ενός κειμένου- στόχου, η οποία επιτελείται ταυτόχρονα με τη δημιουργία ή και παρουσίαση ενός κειμένου- πηγής» (Pöchhacker, 1995). Ο διερμηνέας λαμβάνει υπόψη τις μη λεκτικές ακουστικές και οπτικές πληροφορίες, τις χειρονομίες και τη γλώσσα του σώματος του ομιλητή. Αυτοί οι παράγοντες συνθέτουν το κείμενο- πηγή.

Στη συγκεκριμένη περίπτωση, η διερμηνεία μπορεί να χαρακτηριστεί επιτυχής. Ο λόγος του διερμηνέα ακολουθεί σταθερό ρυθμό, εξαιρώντας τις φορές που ο ίδιος ο ομιλητής αυξάνει τον ρυθμό του, έχει συγκεκριμένο ειρμό σκέψης και αυτή η τεχνική δε του επιτρέπει να παραλείπει σημαντικές πληροφορίες. Παρ' όλα αυτά, παρατηρούνται κάποια σημεία όπου γίνονται ορισμένες επαναλήψεις, κυρίως κατά τη διάρκεια που ο διερμηνέας προσπαθεί να κατανοήσει το γενικό νόημα της πρότασης ή προσπαθεί να δομήσει γραμματικά και συντακτικά τις συγκεχυμένες σκέψεις του. Στη συνέχεια, γίνεται φανερό κάποια μικρή παράλειψη δεδομένων, κυρίως όταν ο διερμηνέας προσπαθεί να περιγράψει μία κατάσταση επιγραμματικά και περιληπτικά. Για παράδειγμα, όταν αναφέρονται συνώνυμες λέξεις, αποδίδεται μόνο η μία εξ αυτών. Αυτή η τακτική παρατηρείται βέβαια, μόνο σε περιπτώσεις όπου ο διερμηνέας πρέπει να καλύψει οποιοδήποτε χρονικό «κενό». Τέλος, μία τεχνική συμπύκνωσης του λόγου αρκετά συχνή κατά τη διάρκεια διερμηνειών, είναι η ουσιαστικοποίηση των όρων και κυρίως των ρημάτων, έτσι ώστε το κοινό να λαμβάνει την εκάστοτε πληροφορία στον χρόνο που αυτή ειπώθηκε.

4. Γλωσσάρι

Παρακάτω παρουσιάζονται όροι και έννοιες με πολιτικό κατά βάση περιεχόμενο, οι οποίες προκύπτουν από τον λόγο του Μπάρακ Ομπάμα. Η επιλογή τους βασίζεται σε όρους που θα έπρεπε να έχει εξοικείωση ο διερμηνέας για μία επιτυχημένη διερμηνεία. Παρόλα αυτά, η πλειοψηφία τους ανήκει στο κοινό λεξιλόγιο, οπότε σε αυτή την περίπτωση δεν αποτελούν ζητήματα για έναν επαγγελματία. Επιγραμματικά, πρόκειται για έναν κατάλογο λέξεων, ο οποίος υπό διαφορετικές συνθήκες, θα αποτελούσε σημαντικό διερμηνευτικό πρόβλημα όσον αφορά την άμεση και σαφή απόδοσή του. Ακόμη, το γλωσσάρι αυτό έχει δημιουργηθεί με αλφαβητική σειρά των αγγλικών όρων και όχι ανά σελίδα εμφάνισής τους.

Inalienable rights	Αναφαίρετα δικαιώματα
Climb sb' s way up the economic ladder	Ανέρχομαι στην οικονομική κλίμακα
Inclusive economies	Ανοιχτές οικονομίες
Resilience	Αντοχή
Throw of the yoke	Αποτινάζω το ζυγό
Autoritarian rule	Αυταρχική διακυβέρνηση
Systained economic recovery	Βιώσιμη οικονομική ανάπτυξη
Superstition	Δεισιδαιμονία
Sever the connections	Διακόπτω τις συνδέσεις
Transparency	Διαφάνεια
Coercion	Εξαναγκασμός
Implement reform	Εφαρμόζω μεταρρύθμιση
Win-win situation	Κερδοφόρα κατάσταση
Bloodline	Κληρονομικότητα
Common creed	Κοινό δόγμα
Shared spirit	Κοινό Πνεύμα
Accountability	Λογοδοσία
Inclusive	Μη αποκλειστικός
Legitimacy	Νομιμοποίηση
Overcome odd	Ξεπερνά αντιξοότητα
Global integration	Παγκόσμια ενοποίηση
Global supply chain	Παγκόσμια εφοδιαστική αλυσίδα
Disdain	Περιφρόνηση
Undergo transformation	Περνώ αλλαγή
In surplus	Πλεονασματικός
Advanced economies	Προηγμένες οικονομίες
Iron fist	Σιδηρά Πυγμή
Iron Curtain	Σιδηρούν Παραπέτασμα
Commitment	Συμμαχία
Assembly	Συνέλευση
Partnership	Συνεργασία
Transatlantic alliance	Υπερατλαντική συμμαχία
Self- governance	Αυτό- διακυβέρνηση

5. Βιβλιογραφικές αναφορές

Ελληνόγλωσσες

- ✚ Κεραμίδας, Σ. Γ. (2015). *Ζητήματα Ορολογίας στην Τεχνική Μετάφραση*. Αθήνα: Δίαυλος.
- ✚ Πρασσάς, Β. (2005). *Θεωρία και Πράξη. Έκθεση-Έκφραση Γ' λυκείου*. Αθήνα: Κοκοτσάκης.
- ✚ Σταυρακάκης, Γ. Ανάλυση Πολιτικού Λόγου. Ανοιχτά Ακαδημαϊκά Μαθήματα. Ανακτήθηκε 8 Μαΐου 2020 από <https://opencourses.auth.gr/modules/document/file.php/OCRS139/%CE%A0%CE%B1%CF%81%CE%BF%CF%85%CF%83%CE%B9%CE%AC%CF%83%CE%B5%CE%B9%CF%82/1.%CE%B5%CE%B9%CF%83%CE%B1%CE%B3%CF%89%CE%B3%CE%AE-%CE%A3%CE%9C.pdf>
- ✚ Τα παιχνίδια του πολιτικού λόγου. (2020). Ανακτήθηκε 20 Μαΐου 2020 από: <https://www.babiniotis.gr/dimosieumata/glossika-themata/72-4-5-2-4-2000>

Ξενόγλωσσες

- ✚ Collombat, I. (2003). *La Stylistique comparée du français et de l'anglais : la théorie au service de la pratique*. Meta, 48 (3), 421–428. <https://doi.org/10.7202/007602ar>
- ✚ Fairclough I. & Fairclough N. (2012). *Political Discourse Analysis*. London and New York: Routledge.
- ✚ Nord, C. (2014). *Η μετάφραση ως στοχευμένη δραστηριότητα. Εισαγωγή στις λειτουργικές προσεγγίσεις*. Αθήνα: Δίαυλος.
- ✚ Pöschhacker, F. (1995). *Simultaneous Interpreting: A Functionalist Perspective*. Hermes: Journal of Linguistics.
- ✚ Vinay, J.P. & Dalbernet, J. (1958). *Stylistique comparée du français et de l'anglais*. Paris : Didier.

6. Παράρτημα

Εδώ παρατίθεται η μεταγραφή της διερμηνείας του λόγου που εκφωνήθηκε από τον Πρόεδρο των ΗΠΑ, Μπάρακ Ομπάμα, στο Ίδρυμα Πολιτισμού Σταύρος Νιάρχος.

Πρόεδρος Ομπάμα: Σας ευχαριστώ πολύ. (Χειροκρότημα). Ευχαριστώ. Ευχαριστώ πολύ. Παρακαλώ, παρακαλώ καθίστε. Ευχαριστώ. (Χειροκροτήματα.)

ΑΠΟ ΤΟ ΚΟΙΝΟ: Σικάγο!

Πρόεδρος Ομπάμα: Σικάγο - (γέλια).

Γεια σου, Ελλάδα! (Χειροκρότημα). «Γιὰ σας» ! (στα ελληνικά) «Καλησπέρα!» (στα ελληνικά) στην κυβέρνηση και το λαό της Ελλάδας - συμπεριλαμβανομένου του Πρωθυπουργού Τσίπρα, τον οποίο θα ήθελα να ευχαριστήσω για τη συνεργασία του και για την παρουσία σας εδώ, μαζί με τόσους πολλούς νέους ανθρώπους, το μέλλον της Ελλάδας - Θέλω να σας ευχαριστήσω για τη θερμή και γενναιόδωρη υποδοχή σας. Όπως πολλοί από εσάς γνωρίζετε, αυτό είναι το τελευταίο μου ταξίδι στο εξωτερικό ως πρόεδρος των Ηνωμένων Πολιτειών, και ήμουν αποφασισμένος, στο τελευταίο ταξίδι μου, να έρθω στην Ελλάδα - εν μέρει επειδή έχω ακούσει για τη θρυλική φιλοξενία του Ελληνικού λαού - την «φιλοξενία» (στα ελληνικά). (Χειροκρότημα). Εν μέρει γιατί ήθελα να δω την Ακρόπολη και τον Παρθενώνα. Αλλά και γιατί ήρθα εδώ με ευγνωμοσύνη από όλους για όσα η Ελλάδα - "Αυτός ο κόσμος ο μικρός, ο μέγας" - έχει δώσει στην ανθρωπότητα δια μέσου των αιώνων. Οι καρδιές μας έχουν συγκινηθεί από τις τραγωδίες του Αισχύλου και του Ευριπίδη, το πνεύμα μας έχει διευρυνθεί από τις ιστορίες του Ηροδότου και του Θουκυδίδη. Η κατανόησή μας για τον κόσμο και τη θέση μας σε αυτό έχει επεκταθεί από τον Σωκράτη και τον Αριστοτέλη.

Στις Ηνωμένες Πολιτείες, είμαστε ιδιαίτερα ευγνώμονες για την φιλία τόσων υπερήφανων Έλληνο-Αμερικάνων. Στην πατρίδα μου το Σικάγο - (Χειροκρότημα) - μπορείτε να τους βρείτε στη Greektown, με τις φουστανέλλες τους. (Γέλια.) Και μαζί, έχουμε γιορτάσει την Ημέρα της Ελληνικής Ανεξαρτησίας στο Λευκό Οίκο. Είχαμε και σπανακόπιτα και ούζο. (Γέλια.) Έλληνο-Αμερικανοί έχουν υπηρετήσει στο στρατό για να διατηρήσουμε τη χώρα μας ελεύθερη. Έλληνο-Αμερικανοί έχουν συστρατευθεί με τον Δρ Μάρτιν Λούθερ Κινγκ για να γίνουμε πιο δίκαιοι. Έλληνες ή Αμερικανοί, όλοι πανηγυρίζουμε για τον Γιάννη Αντετοκούνμπο - (Χειροκρότημα) - ο οποίος φαίνεται ότι γίνεται όλο και καλύτερος κάθε χρόνο. Και αν κάποιος αναζητά ένα παράδειγμα για το κοινό πνεύμα μας, την αντοχή μας, δεν χρειάζεται να ψάξει πέρα από την πόλη της Νέας Υόρκης, κοντά στο GroundZero, όπου η ελληνική ορθόδοξη εκκλησία του Αγίου Νικολάου, που ήταν σε ερείπια, είναι τώρα έχει υψωθεί και πάλι.

Πάνω απ' όλα, είμαστε υπόχρεοι στην Ελλάδα για το πιο πολύτιμο από τα δώρα - η αλήθεια, η κατανόηση ότι ως άτομα με ελεύθερη βούληση, έχουμε το δικαίωμα και

την ικανότητα να κυβερνήσουμε τον εαυτό μας. (Χειροκροτήματα.) Γιατί εδώ ήταν, 25 αιώνες πριν, στους βραχώδεις λόφους αυτής της πόλης, που προέκυψε μια νέα ιδέα. Η «Δημοκρατία» (στα ελληνικά). (Χειροκρότημα). Το «κράτος» (στα ελληνικά) - η δύναμη, το δικαίωμα να διοικεί - έρχεται από τον «Δήμο» (στα ελληνικά) - τους ανθρώπους. Η ιδέα ότι είμαστε πολίτες - όχι υπηρέτες, αλλά διαχειριστές της κοινωνίας μας. Η έννοια της ιδιότητας του πολίτη - που έχει και δικαιώματα και τις ευθύνες. Η πίστη στην ισότητα ενώπιον του νόμου - όχι μόνο για λίγους, αλλά για τους πολλούς, όχι μόνο για την πλειοψηφία, αλλά και τη μειονότητα. Αυτές είναι έννοιες που γεννήθηκαν σε αυτό το βραχώδες έδαφος. Φυσικά, οι πρώτες μορφές της δημοκρατίας εδώ στην Αθήνα απείχαν πολύ από το τέλειο - ακριβώς όπως οι πρώιμες μορφές της δημοκρατίας στις Ηνωμένες Πολιτείες απείχαν πολύ από το τέλειο. Τα δικαιώματα της αρχαίας Αθήνας δεν είχαν επεκταθεί και σε γυναίκες ή σε σκλάβους. Αλλά ο Περικλής εξηγούσε, «το Σύνταγμα μας ευνοεί τους πολλούς και όχι τους λίγους ... αυτός είναι ο λόγος που ονομάζεται δημοκρατία.»

Οι Αθηναίοι γνώριζαν επίσης ότι, όσο ευγενείς να είναι, οι ιδέες από μόνες τους δεν ήταν αρκετές. Για να έχουν νόημα, οι αρχές πρέπει να κατοχυρώνονται με τους νόμους και να προστατεύονται από θεσμικά όργανα, και να προωθούνται μέσω της συμμετοχής των πολιτών. Και έτσι συγκεντρώνονταν σε μια μεγάλη συνέλευση για να συζητούν και να αποφασίζουν κρατικές υποθέσεις, με κάθε πολίτη να έχει το δικαίωμα να μιλήσει, δίνοντας την ψήφο τους με ανάταση των χεριών, ή επιλέγοντας ένα βότσαλο - λευκό για ναι, μαύρο για όχι. Νόμοι χαραγμένο σε πέτρα για να τους βλέπουν όλοι και να τους τηρούν. Δικαστήρια, με πολίτες για ενόρκους, για να τηρούνται οι νόμοι αυτοί.

Οι πολιτικοί δεν ήταν πάντα ευχαριστημένοι επειδή μερικές φορές οι πέτρες θα μπορούσαν να χρησιμοποιηθούν για την προγραφή, για να εξορίσουν όσους δεν συμπεριφέρονταν σωστά.

Αλλά σε όλες τις χιλιετίες που ακολούθησαν, συχνά επικράτησαν διαφορετικές απόψεις για της εξουσίας και την διακυβέρνηση. Σε όλη τη διάρκεια της ανθρώπινης ιστορίας, έχουν υπάρξει εκείνοι που υποστηρίζουν ότι οι άνθρωποι δεν μπορούν να χειριστούν τη δημοκρατία, ότι δεν μπορεί να χειριστούν την αυτοδιάθεση, ότι πρέπει να τους λένε τι να κάνουν. Ότι ένας κυβερνήτης πρέπει να διατηρήσει την τάξη με τη βία ή τον εξαναγκασμό ή με σιδηρά πυγμή. Υπήρξε μια διαφορετική έννοια της κυβέρνησης που λέει ότι η δύναμη τα κάνει όλα σωστά, ή ότι η ανεξέλεγκτη εξουσία μπορεί να περάσει μέσα από την κληρονομικότητα. Υπήρχε η πεποίθηση ότι ορισμένοι είναι ανώτεροι λόγω της φυλής ή της πίστης ή της εθνικότητας, και αυτές οι πεποιθήσεις συχνά χρησιμοποιήθηκαν για να δικαιολογήσουν την κατάκτηση, την εκμετάλλευση και τον πόλεμο.

Αλλά μέσα από όλη αυτή την ιστορία, η φλόγα που άναψε πρώτα εδώ στην Αθήνα ποτέ δεν πέθανε. Τελικά τροφοδοτήθηκε από έναν μεγάλο Διαφωτισμό. Πήρε αέρα από τους ιδρυτές της Αμερικής, οι οποίοι δήλωσαν ότι «Εμείς, οι άνθρωποι» θα διοικούμε, ότι όλοι οι άνθρωποι είναι ίσοι και προικισμένοι από τον Δημιουργό μας με ορισμένα αναφαίρετα δικαιώματα.

Τώρα, μερικές φορές, ακόμη και σήμερα, αυτά τα ιδεώδη αμφισβητούνται. Μας

έχουν πει ότι αυτά είναι Δυτικά ιδεώδη. Μας έχουν πει ότι μερικοί πολιτισμοί δεν είναι κατάλληλοι για δημοκρατική διακυβέρνηση και στην πραγματικότητα προτιμούν την αυταρχική διακυβέρνηση. Και θα ήθελα να πω ότι μετά από οκτώ χρόνια ως πρόεδρος των Ηνωμένων Πολιτειών, έχοντας ταξιδέψει σε όλο τον κόσμο, είναι απολύτως αλήθεια ότι κάθε χώρα ταξιδεύει τη δική της πορεία, κάθε χώρα έχει τις δικές της παραδόσεις. Αλλά αυτό που πιστεύω επίσης, μετά από οκτώ χρόνια, είναι ότι η βασική λαχτάρα να ζήσουν με αξιοπρέπεια, η θεμελιώδης επιθυμία να έχουμε τον έλεγχο της ζωής μας και του μέλλοντός μας, και η θέλησή μας να είμαστε μέρος του καθορισμού της πορείας των κοινοτήτων μας και των εθνών μας - αυτές οι επιθυμίες είναι καθολικές. Καίνε σε κάθε ανθρώπινη καρδιά. Για αυτό λοιπόν ένας Έλληνας επίσκοπος σήκωσε τη σημαία της ανεξαρτησίας πάνω σε ένα βουνό. Για αυτό οι λαοί από την Αμερική προς την Αφρική στην Ασία αποτίναξαν το ζυγό της αποικιοκρατίας. Για αυτό οι άνθρωποι πίσω από το Σιδηρούν Παραπέτασμα διαδήλωσαν στην αλληλεγγύη, και γκρέμισαν το τείχος, και ήλθαν μαζί σας σε μια μεγάλη ένωση δημοκρατιών. Για αυτό το λόγο, σήμερα, υποστηρίζουμε το δικαίωμα των Ουκρανών να επιλέξουν το δικό τους πεπρωμένο, για αυτό συνεργαζόμαστε με τους Τυνήσιους και τους ανθρώπους της Μιανμάρ, κατά την ιστορική τους μετάβαση στη δημοκρατία. Αυτή ήταν η εξωτερική πολιτική μου κατά τη διάρκεια της προεδρίας μου. Κατ' ανάγκη, συνεργαζόμαστε με όλες τις χώρες, και πολλές από αυτούς δεν είναι δημοκρατίες. Μερικές από αυτές είναι δημοκρατίες, με την έννοια ότι έχουν εκλογές, αλλά δεν είναι δημοκρατίες με την έννοια του να επιτρέπουν τη συμμετοχικότητα και τη διαφωνία. Όμως, η τροχιά μας ως χώρα ήταν η υποστήριξη στις προσπάθειες όσων πιστεύουν στην αυτο-διακυβέρνηση, που πιστεύουν σε αυτές τις ιδέες, που ξεκίνησαν εδώ και τόσα χρόνια πριν. Και δεν είναι απλώς το θέμα ότι είμαστε πιστοί στις αξίες μας. Δεν είναι απλά θέμα ιδεαλισμού. Πιστεύω ότι είναι πρακτικό για τις Ηνωμένες Πολιτείες να υποστηρίξουν δημοκρατίες. (Χειροκρότημα). Επειδή η ιστορία μας δείχνει ότι οι χώρες με δημοκρατική διακυβέρνηση τείνουν να είναι πιο δίκαιες, πιο σταθερές και πιο επιτυχημένες.

Οι ανοικτές, δημοκρατικές κοινωνίες μπορούν να προσφέρουν περισσότερη ευημερία - γιατί όταν οι άνθρωποι είναι ελεύθεροι να σκέφτονται για τον εαυτό τους και να μοιραστούν ιδέες και να ανακαλύψουν και να δημιουργήσουν - οι νέοι άνθρωποι που είναι εδώ, τι είναι σε θέση να κάνει μέσω του Διαδικτύου και της τεχνολογίας, τότε είναι που η καινοτομία απελευθερώνεται, όταν οι οικονομίες πραγματικά ανθίζουν. Τότε είναι που τα νέα προϊόντα και οι νέες υπηρεσίες και οι νέες ιδέες περνάνε μέσα στην οικονομία. Σε αντίθεση με τα καθεστώτα που κυβερνούν με τον εξαναγκασμό, οι δημοκρατίες είναι ριζωμένες στην συναίνεση των κυβερνωμένων.

- Οι πολίτες γνωρίζουν ότι υπάρχει δρόμος για ειρηνική αλλαγή, συμπεριλαμβανομένης της ηθικής δύναμης της μη βίας. Και αυτό φέρνει μια σταθερότητα που συχνά μπορεί να διευκολύνει την οικονομική ανάπτυξη.

Η ιστορία των δύο τελευταίων αιώνων δείχνει ότι οι δημοκρατίες είναι λιγότερο πιθανό να διεξάγουν πολέμους μεταξύ τους. Έτσι, περισσότερη δημοκρατία είναι καλή για τους ανθρώπους του κόσμου, αλλά είναι επίσης καλή για την εθνική μας ασφάλεια. Αυτός είναι ο λόγος που οι στενότεροι φίλοι της Αμερικής είναι δημοκρατίες - όπως η Ελλάδα. Είναι ο λόγος που βρισκόμαστε μαζί στο NATO - μια συμμαχία δημοκρατιών.

Τα τελευταία χρόνια, έχουμε κάνει ιστορικές επενδύσεις στο NATO, αυξήσαμε την παρουσία της Αμερικής στην Ευρώπη, και σήμερα το NATO - η μεγαλύτερη συμμαχία στον κόσμο - είναι τόσο ισχυρό και έτοιμο όσο ποτέ. Και είμαι βέβαιος ότι όπως ακριβώς η δέσμευση της Αμερικής στην υπερατλαντική συμμαχία έχει διατηρηθεί για επτά δεκαετίες - είτε υπό Δημοκρατική ή Ρεπουμπλικανική διακυβέρνηση - ότι η δέσμευση θα συνεχιστεί, συμπεριλαμβανομένης της υποσχέσής μας και την υποχρέωση της συνθήκης μας να υπερασπιστούμε κάθε σύμμαχο. Οι δημοκρατίες μας δείχνουν ότι είμαστε ισχυρότεροι από τους τρομοκράτες και τους φονταμενταλιστές και τα απολυταρχικά καθεστώτα τα οποία δεν μπορούν να ανεχθούν τη διαφορά, δεν μπορούν να ανεχθούν ιδέες που διαφέρουν από τις δικές τους, που προσπαθούν να αλλάξουν τον τρόπο ζωής των ανθρώπων μέσω της βίας και θα ήθελαν να μας κάνουν να προδώσουμε ή συρρικνώσουμε τις αξίες μας. Η δημοκρατία είναι ισχυρότερη από οργανώσεις όπως η ISIL. Επειδή οι δημοκρατίες μας είναι χωρίς αποκλεισμούς, είμαστε σε θέση να καλωσορίσω τους ανθρώπους και τους πρόσφυγες που έχουν ανάγκη στις χώρες μας. Και πουθενά δεν έχουμε δει αυτή η συμπόνια περισσότερο από ότι εδώ στην Ελλάδα. (Χειροκρότημα). Η γενναιοδωρία του ελληνικού λαού απέναντι στους πρόσφυγες που φτάνουν στις ακτές σας έχει εμπνεύσει τον κόσμο. Αυτό δεν σημαίνει ότι θα πρέπει να μείνετε μόνοι σας - (χειροκροτήματα) - και μόνο μια πραγματικά συλλογική ανταπόκριση από την Ευρώπη και τον κόσμο μπορεί να εξασφαλίσει ότι αυτοί οι απελπισμένοι άνθρωποι λαμβάνουν την υποστήριξη που χρειάζονται. Η Ελλάδα δεν μπορεί να αναμένεται να φέρει το μεγαλύτερο μέρος από το βάρος μόνη της - αλλά το γεγονός είναι ότι η δημοκρατία σας ανοίγει την καρδιά σας σε ανθρώπους που έχουν ανάγκη με έναν τρόπο που δεν θα συνέβαινε σε άλλη περίπτωση. Ακριβώς όπως οι δημοκρατίες στηρίζονται στην ειρηνική επίλυση των διαφωνιών στο εσωτερικό των κοινωνιών μας, πιστεύουμε επίσης ότι η συνεργασία και ο διάλογος είναι ο καλύτερος τρόπος για την αντιμετώπιση των προκλήσεων μεταξύ των εθνών. Και έτσι είναι πεποίθησή μου ότι οι δημοκρατίες είναι πιο πιθανό να προσπαθήσουν να επιλύσουν τις συγκρούσεις μεταξύ των εθνών με έναν τρόπο που δεν οδηγεί σε πόλεμο. Αυτό είναι το πώς, με τη διπλωματία, ήμασταν σε θέση να κλείσουμε το πρόγραμμα πυρηνικών όπλων του Ιράν χωρίς να πέσει ούτε ένας πυροβολισμός. Με διπλωματία, οι Ηνωμένες Πολιτείες άνοιξε τις σχέσεις με την Κούβα. (Χειροκρότημα). Με τη διπλωματία, ήλθαμε με την Ελλάδα και σχεδόν 200 έθνη στην πιο φιλόδοξη συμφωνία ποτέ να σώσουμε τον πλανήτη μας από την αλλαγή του κλίματος. (Χειροκροτήματα.)

Και μιλώντας για την αλλαγή του κλίματος, θα ήθελα να επισημάνω ότι υπάρχει μια σύνδεση μεταξύ της δημοκρατίας και της επιστήμης. Η παραδοχή της επιστήμης είναι

ότι παρατηρούμε και ελέγχουμε τις θεωρίες μας, τις ιδέες μας. Εμείς βασίζουμε τις αποφάσεις σε γεγονότα, όχι δεισιδαιμονίες, δεν είναι αυτό που η ιδεολογία μας μας λέει, αλλά αυτό που μπορούμε να παρατηρήσουμε. Και σε μια εποχή που ο πλανήτης συρρικνώνεται και όλο και περισσότερο θα πρέπει να αναλαμβάνουμε συλλογική δράση για την αντιμετώπιση προβλημάτων όπως η κλιματική αλλαγή, η παρουσία ενός δημοκρατικού διαλόγου επιτρέπει στην επιστήμη να ανθίσει και να διαμορφώσει τις συλλογικές απαντήσεις μας. Τώρα, η δημοκρατία, όπως όλοι οι ανθρώπινοι θεσμοί, είναι ατελής. Μπορεί να είναι αργή, μπορεί να είναι απογοητευτική, μπορεί να είναι δύσκολη, μπορεί να είναι ανακατωμένη. Οι πολιτικοί έχουν την τάση να μην είναι δημοφιλείς στις δημοκρατίες, ανεξάρτητα από το κόμμα, διότι, εξ ορισμού, οι δημοκρατίες χρειάζονται ώστε να μην πάρετε μια εκατό τοις εκατό από ό,τι θέλετε. Απαιτούν συμβιβασμό. Ο Ουίνστον Τσόρτσιλ περίφημα είπε ότι η δημοκρατία είναι η χειρότερη μορφή διακυβέρνησης - εκτός από όλες τις άλλες. (Γέλια). Και σε μια πολυεθνική, πολυφυλετική, πολυπολιτισμική κοινωνία, όπως οι Ηνωμένες Πολιτείες, η δημοκρατία μπορεί να είναι ιδιαίτερα περίπλοκη. Πιστέψτε με, το ξέρω. (Γέλιο.) Αλλά είναι καλύτερη από τις εναλλακτικές λύσεις, γιατί μας επιτρέπει να εργαστούμε ειρηνικά μέσα τις διαφορές μας και να προχωρήσουμε πιο κοντά στα ιδανικά μας. Μας επιτρέπει να δοκιμάσουμε νέες ιδέες και μας επιτρέπει να διορθώσουμε τα λάθη. Οποιαδήποτε ενέργεια από έναν Πρόεδρο, ή οποιοδήποτε αποτέλεσμα των εκλογών, ή οποιαδήποτε νομοθεσία που έχει αποδειχθεί λανθασμένη μπορεί να διορθωθεί μέσω της διαδικασίας της δημοκρατίας. Και σε όλη την ιστορία μας, αυτό είναι το πώς έχουμε καταλήξει ότι όλοι οι άνθρωποι είναι ίσοι - ακόμα κι αν, όταν ιδρυθήκαμε, κάτι τέτοιο δεν ίσχυε. Εργαστήκαμε για να επεκτείνουμε τα δικαιώματα που καθιερώθηκαν με την ίδρυσή μας στους Αφροαμερικανούς, στις γυναίκες, στους Αμερικανούς με αναπηρίες, στους ιθαγενείς Αμερικανούς, και όλοι οι Αμερικανοί έχουν τώρα την ελευθερία να παντρευτούν το πρόσωπο που αγαπούν. (Χειροκρότημα). Είναι ο λόγος που καλωσορίζουμε ανθρώπους όλων των φυλών και όλων των θρησκειών και όλων των κοινωνικών στρωμάτων, και μετανάστες που προσπαθούν να δώσουν στα παιδιά τους μια καλύτερη ζωή και που κάνουν τη χώρα μας πιο δυνατή. Και έτσι εδώ, όπου γεννήθηκε η δημοκρατία, επιβεβαιώνουμε για άλλη μια φορά τα δικαιώματα και τα ιδανικά και τα θεσμικά όργανα με τα οποία διαμορφώνεται ο τρόπος ζωής μας. Η ελευθερία του λόγου και της συνάθροισης - γιατί η πραγματική νομιμοποίηση μπορεί να προέλθει μόνο από τους ανθρώπους, που δεν πρέπει ποτέ να σιωπήσουν. Η ελευθερία του τύπου για να εκθέσει την αδικία και τη διαφθορά και να κρατά τους ηγέτες υπόλογους. Ανεξιθρησκεία - γιατί είμαστε όλοι ίσοι στα μάτια του Θεού. Ανεξάρτητες δικαστικές αρχές για να διατηρήσουν το κράτος δικαίου και τα ανθρώπινα δικαιώματα. Διαχωρισμός των εξουσιών για να περιορίζεται η εμβέλεια του οποιουδήποτε τμήματος της κυβέρνησης. Ελεύθερες και δίκαιες εκλογές - γιατί οι πολίτες πρέπει να είναι σε θέση να επιλέξουν τους δικούς τους ηγέτες, ακόμη και αν ο υποψήφιος σας δεν κερδίζει πάντα. (Γέλιο.)[6] Εμείς ανταγωνίζονται σκληρά στις εκλογικές εκστρατείες στην Αμερική και εδώ στην Ελλάδα. Αλλά μετά τις εκλογές, η δημοκρατία εξαρτάται από μια ειρηνική μετάβαση

της εξουσίας, ειδικά όταν δεν έχετε το αποτέλεσμα που θέλετε. (Χειροκροτήματα.) Και όπως ίσως έχετε παρατηρήσει, ο επόμενος Αμερικανός πρόεδρος και εγώ δεν θα μπορούσαμε να είμαστε πιο διαφορετικοί. (Χειροκροτήματα). Έχουμε πολύ διαφορετικές απόψεις, αλλά η αμερικανική δημοκρατία είναι μεγαλύτερη από οποιοδήποτε πρόσωπο. (Χειροκροτήματα). Αυτός είναι ο λόγος για τον οποίο έχουμε μια παράδοση του απερχόμενου προέδρου να καλωσορίζει τον νέο - όπως έκανα την περασμένη εβδομάδα. Και γιατί, μέσα στις επόμενες εβδομάδες, η διοίκηση μου θα κάνει ότι μπορεί για να υποστηρίξει την ομαλότερη δυνατή μετάβαση.

- Γιατί έτσι πρέπει να δουλεύει η δημοκρατία πρέπει να εργαστεί. (Χειροκροτήματα.) Και γι 'αυτό, τόσο δύσκολο όσο μπορεί να είναι μερικές φορές, είναι σημαντικό για τους νέους, κυρίως, οι οποίοι τώρα αρχίζουν να εμπλέκονται στη ζωή των χωρών τους, να κατανοήσουν ότι η πρόοδος ακολουθεί περίπλοκο μονοπάτι. Μερικές φορές προς τα εμπρός, μερικές φορές προς τα πίσω. Αλλά όσο διατηρούμε την πίστη μας στη δημοκρατία, για όσο διάστημα θα διατηρούμε την πίστη μας στο λαό, όσο εμείς δεν παρεκκλίνουμε από τις κεντρικές αρχές που διασφαλίζουν μια ζωντανή, ανοικτή συζήτηση, τότε το μέλλον μας θα είναι εντάξει. Διότι παραμένει η πιο αποτελεσματική μορφή διακυβέρνησης που επινοήθηκε ποτέ από άνθρωπο. Είναι αλήθεια, βέβαια, κατά τα τελευταία χρόνια που έχουμε δει δημοκρατίες αντιμέτωπες με σοβαρές προκλήσεις. Και θέλω να αναφέρω δύο θέματα που έχουν αντίκτυπο εδώ στην Ελλάδα, έχουν αντίκτυπο στις Ηνωμένες Πολιτείες, και έχουν αντίκτυπο σε όλο τον κόσμο. Το πρώτο αφορά το παράδοξο μιας σύγχρονης, παγκόσμιας οικονομίας. Οι ίδιες δυνάμεις της παγκοσμιοποίησης και της τεχνολογίας και ολοκλήρωσης που έχουν φέρει τόσο μεγάλη πρόοδο, που έχουν δημιουργήσει τόσο μεγάλο πλούτο, έχουν επίσης αποκαλύψει βαθιά ρήγματα. Σε όλο τον κόσμο, η ενοποίηση και η στενότερη συνεργασία και η αύξηση των συναλλαγών και του εμπορίου, και το Διαδίκτυο - όλα έχουν βελτιώσει τις ζωές δισεκατομμυρίων ανθρώπων - έχουν βγάλει οικογένειες από την ακραία φτώχεια, έχουν θεραπεύσει ασθένειες, έχουν βοηθήσει τους ανθρώπους να ζουν περισσότερο, τους έχουν δώσει μεγαλύτερη πρόσβαση στην εκπαίδευση και ευκαιρίες από οποιαδήποτε άλλη στιγμή στην ανθρώπινη ιστορία. Έχω πει πολλές φορές σε νέους ανθρώπους στις Ηνωμένες Πολιτείες, αν έπρεπε να διαλέξει κανείς μια στιγμή στην ιστορία για να γεννηθεί, και εσείς δεν ξέρετε εκ των προτέρων ποιος θα είστε - χωρίς να ξέρετε αν επρόκειτο να γεννηθείτε σε πλούσια οικογένεια ή σε φτωχή οικογένεια, σε ποια χώρα θα γεννιόσασταν, αν επρόκειτο να είναι κανείς άντρας ή γυναίκα - αν είχατε να διαλέξετε στα τυφλά τη στιγμή που θα θέλατε να γεννηθείτε, θα επιλέγατε τώρα. Επειδή ο κόσμος δεν ήταν ποτέ, συλλογικά, πλουσιότερος, καλύτερα μορφωμένος, υγιέστερος, λιγότερο βίαιος από ότι είναι σήμερα. Είναι δύσκολο να το φανταστεί κανείς, δεδομένου του τι βλέπουμε στις ειδήσεις, αλλά είναι αλήθεια. Και πολλά από αυτά οφείλονται στις εξελίξεις μιας ολοκληρωμένης, παγκόσμιας οικονομίας. Αλλά οι τάσεις σε εξέλιξη εδώ και δεκαετίες έχουν σαν αποτέλεσμα ότι σε πολλές χώρες και σε πολλές κοινότητες έχουν υπάρξει τεράστιες διαταραχές. Η τεχνολογία και η αυτοματοποίηση σημαίνει ότι τα προϊόντα μπορούν να παραχθούν με

λιγότερους εργαζόμενους. Σημαίνει οι θέσεις εργασίας και η παραγωγή μπορούν να μετακινούνται μεταξύ συνόρων, όπου οι μισθοί είναι χαμηλότεροι ή τα δικαιώματα είναι λιγότερο προστατευμένα. Και αυτό σημαίνει ότι οι εργαζόμενοι και τα συνδικάτα έχουν πολύ λιγότερο βάρος για να διαπραγματευτούν για καλύτερους μισθούς, καλύτερες παροχές, έχουν μεγαλύτερη δυσκολία ανταγωνιζόμενα στην παγκόσμια αγορά. Οικογένειες που εργάζονται σκληρά ανησυχούν ότι τα παιδιά τους μπορεί να μην βρεθούν σε καλύτερη θέση από ότι ήταν οι ίδιοι εξαιτίας αυτού του ανταγωνισμού.

Αυτό που έχουμε δει επίσης είναι ότι αυτή η παγκόσμια ενοποίηση αυξάνει τις τάσεις προς ανισότητα, τόσο μεταξύ των εθνών και μέσα στα ίδια τα έθνη, με επιταχυνόμενο ρυθμό. Και όταν βλέπουμε ανθρώπους - παγκόσμιες ελίτ, πλούσιες εταιρείες - φαινομενικά να ζουν με ένα διαφορετικό σύνολο κανόνων, αποφεύγοντας τους φόρους, χρησιμοποιώντας κενά της νομοθεσίας - όταν οι πλούσιοι και οι ισχυροί εμφανίζονται να περιπαίζουν το σύστημα και να συσσωρεύουν τεράστιο πλούτο, ενώ οικογένειες της μεσαίας και της εργατικής τάξης αγωνίζονται για να τα βγάλουν πέρα, αυτό τροφοδοτεί ένα βαθύ συναίσθημα αδικίας και την αίσθηση ότι οι οικονομίες μας είναι όλο και πιο άδικες. Αυτή η ανισότητα αποτελεί σήμερα μία από τις μεγαλύτερες προκλήσεις για τις οικονομίες μας και τις δημοκρατίες μας. Μια ανισότητα που κάποτε ήταν ανεκτή, επειδή οι άνθρωποι δεν ήξεραν πόσο άνισα ήταν τα πράγματα, τώρα δεν γίνονται ανεκτά, επειδή ο καθένας έχει ένα κινητό τηλέφωνο και μπορεί να δει πόσο άνισα είναι τα πράγματα. Η συνειδητοποίηση που έχουν οι άνθρωποι στο μικρότερο αφρικανικό χωριό, μπορούν να δουν πως ζουν οι άνθρωποι στο Λονδίνο ή τη Νέα Υόρκη. Το φτωχότερο παιδί σε οποιαδήποτε από τις χώρες μας έχει τώρα μια αίσθηση του τι άλλοι άνθρωποι έχουν και τι όχι. Έτσι, όχι μόνο υπάρχει αυξανόμενη ανισότητα, αλλά και υπάρχει μεγαλύτερη συνειδητοποίηση της ανισότητας. Και αυτό είναι ένα ασταθές μείγμα για τις δημοκρατίες μας. Και αυτός είναι ο λόγος για τον οποίο η αντιμετώπιση της ανισότητας υπήρξε ένας από τους βασικούς τομείς της εστίασης για την οικονομική μου πολιτική. Στις χώρες μας, στην Αμερική και στις περισσότερες προηγμένες οικονομίες της αγοράς, θέλουμε οι άνθρωποι να ανταμειφθούν για τα επιτεύγματά τους. Πιστεύουμε ότι οι άνθρωποι θα πρέπει να ανταμείβονται αν προσφέρουν ένα νέο προϊόν ή μια νέα υπηρεσία που είναι δημοφιλής και βοηθά πολλούς ανθρώπους. Αλλά όταν ένας διευθύνων σύμβουλος μιας εταιρείας λαμβάνει τώρα περισσότερα χρήματα μέσα σε μια μέρα από όσα κερδίζει ένας συνήθης εργαζόμενος σε ένα ολόκληρο έτος, όταν είναι πιο δύσκολο για τους εργαζόμενους να ανέλθουν στην οικονομική κλίμακα, όταν οι άνθρωποι βλέπουν ένα εργοστάσιο να κλείνει, εκεί που υποστήριζε μια ολόκληρη πόλη ή κωμόπολη, αυτά τροφοδοτούν την αίσθηση ότι η παγκοσμιοποίηση ωφελεί μόνο εκείνους στην κορυφή. Και η αντίδραση μπορεί να επιβραδύνει την ανάπτυξη μιας χώρας και να κάνει πιο πιθανή μια ύφεση. Μπορεί επίσης να οδηγήσει σε πολιτικές που δημιουργούν ένα νοσηρό ανταγωνισμό μεταξύ των χωρών. Αντί για να υπάρχει κατάσταση win-win, όπου όλοι βγαίνουν κερδισμένοι, οι άνθρωποι αντιλαμβάνονται ότι αν κάποιος άλλος κερδίζει, εγώ χάνω και έτσι στήνονται εμπόδια

και

τοίχοι.

Και στις προηγμένες οικονομίες, υπάρχουν κατά καιρούς κινήσεις τόσο από τα αριστερά και από τα δεξιά να σταματήσει η ενοποίηση, και να γίνει απόθεση της τεχνολογία, και να γίνει προσπάθεια επιστροφής σε θέσεις εργασίας και βιομηχανίες που έχουν εξαφανιστεί εδώ και δεκαετίες. Έτσι, αυτή η ώθηση για να υποχωρήσει κανείς από έναν παγκοσμιοποιημένο κόσμο είναι κατανοητή. Αν οι άνθρωποι αισθάνονται ότι χάνουν τον έλεγχο του μέλλοντός τους, θα αντιδράσουν. Το έχουμε δει και εδώ στην Ελλάδα. Το έχουμε δει σε όλη την Ευρώπη. Το έχουμε δει στις Ηνωμένες Πολιτείες. Το είδαμε στην ψηφοφορία στη Βρετανία για την αποχώρησή της από την ΕΕ. Αλλά δεδομένης της φύσης της τεχνολογίας, είναι πιστεύω ακράδαντα ότι δεν είναι δυνατόν να αποκόψουμε τους εαυτούς μας από τους άλλους ανθρώπους. Σήμερα ζούμε σε μια παγκόσμια εφοδιαστική αλυσίδα. Η ανάπτυξή μας έρχεται μέσω καινοτομιών και ιδεών που διασχίζουν τα σύνορα συνεχώς. Οι δουλειές του αύριο θα είναι αναπόφευκτα διαφορετικές από τις δουλειές του παρελθόντος. Έτσι δεν μπορούμε να ψάχνουμε στο παρελθόν για απαντήσεις, πρέπει να κοιτάζουμε προς τα εμπρός.

Δεν μπορούμε να διακόψουμε τις συνδέσεις που επέτρεψαν τόσο πρόοδο και τόσο πολύ πλούτο. Γιατί όταν ο ανταγωνισμός για τους πόρους εκλαμβάνεται ως μηδενικού αθροίσματος (ότι αν κερδίζει ο ένας, τότε χάνει ο άλλος), εμείς οι ίδιοι βάζουμε τους εαυτούς μας σε πορεία σύγκρουσης τόσο στο εσωτερικό των χωρών αλλά και μεταξύ των χωρών. Έτσι, πιστεύω ακράδαντα ότι η καλύτερη ελπίδα για την πρόοδο του ανθρώπου παραμένουν οι ανοικτές αγορές, σε συνδυασμό με τη δημοκρατία και τα ανθρώπινα δικαιώματα. Αλλά έχω υποστηρίξει ότι η σημερινή πορεία της παγκοσμιοποίησης απαιτεί μια διόρθωση πορείας. Στα χρόνια και τις δεκαετίες που θα έλθουν, οι χώρες μας πρέπει να εξασφαλίσουν ότι τα οφέλη μιας ολοκληρωμένης παγκόσμιας οικονομίας θα τα μοιραστούν πιο πολύ, σε περισσότερους ανθρώπους, και ότι οι αρνητικές επιπτώσεις θα αντιμετωπιστούν. (Χειροκροτήματα.)

Και πράγματι γνωρίζουμε την πορεία προς την οικοδόμηση πιο ανοικτών οικονομιών. Απλά, πολύ συχνά δεν έχουμε την πολιτική βούληση ή επιθυμία για να την ακολουθήσουμε. Γνωρίζουμε ότι χρειαζόμαστε τολμηρές πολιτικές που προωθούν την ανάπτυξη και στηρίζουν την απασχόληση. Γνωρίζουμε ότι πρέπει να δοθεί στους εργαζόμενους περισσότερη δύναμη και καλύτερες αμοιβές, και ότι, στην πραγματικότητα, αν δώσεις στους εργαζόμενους καλύτερους μισθούς και οι επιχειρήσεις πηγαίνουν καλύτερα, επειδή οι πελάτες τους έχουν χρήματα για να δαπανήσουν.

Γνωρίζουμε ότι πρέπει να επενδύσουμε περισσότερο στους ανθρώπους μας - η εκπαίδευση των νέων μας, στις δεξιότητες και την κατάρτιση για να ανταγωνιστούν στην παγκόσμια οικονομία. Πρέπει να βεβαιωθούμε ότι είναι εύκολο για τους νέους ανθρώπους που είναι πρόθυμοι να μάθουν και πρόθυμοι να εργαστούν να λάβουν την εκπαίδευση που χρειάζονται, την κατάρτιση που χρειάζονται, χωρίς να αναλάβουν τεράστια χρέη.

Γνωρίζουμε ότι πρέπει να ενθαρρύνουμε την επιχειρηματικότητα, έτσι ώστε να είναι ευκολότερο να ξεκινήσει μια επιχείρηση και να λειτουργήσει. (Χειροκροτήματα).

Γνωρίζουμε ότι πρέπει να ενισχυθεί η κοινωνική συνοχή, έτσι ώστε το δίκτυο ασφαλείας που είναι διαθέσιμο στους ανθρώπους, συμπεριλαμβανομένων των παροχών της ποιοτικής υγειονομικής περίθαλψης και της συνταξιοδότησης, να υπάρχει ακόμη και αν οι άνθρωποι δεν εργάζονται στην ίδια δουλειά για 30 χρόνια, ή 40 χρόνια, ή 50 χρόνια. Πρέπει να εκσυγχρονίσουμε τις υποδομές μας, που θα φέρουν τους ανθρώπους πίσω στη δουλειά. Πρέπει να δεσμευτούμε στην επιστήμη και την έρευνα και ανάπτυξη που πυροδοτεί νέες βιομηχανίες. Στις εμπορικές σχέσεις μας, θα πρέπει να εξασφαλίσουμε ότι το εμπόριο λειτουργεί για λογαριασμό μας, και όχι εναντίον μας. Και αυτό σημαίνει ότι πρέπει να επιμένουμε σε υψηλές προδιαγραφές σε όλες τις χώρες για να υποστηρίξουμε τις θέσεις εργασίας, να προσφέρουμε ισχυρή προστασία για τους εργαζομένους, ισχυρή προστασία για το περιβάλλον, έτσι ενώ εμπορευόμαστε ελεύθερα, οι άνθρωποι και οι εργαζόμενοι σε όλες τις χώρες να έχουν τα οφέλη του εμπορίου στη δική τους ζωή, όχι μόνο οφέλη για την κερδοφορία των μεγάλων, πολυεθνικών εταιρειών. Αυτά είναι τα είδη των πολιτικών, αυτή είναι η δουλειά που έχω επιδιώκει σε όλη τη θητεία μου ως Πρόεδρος. Λάβετε υπόψη ότι ανέλαβα τα καθήκοντά μου στη μέση της χειρότερης κρίσης από τη Μεγάλη Ύφεση. Και εμείς ακολούθησε μια ανάκαμψη που έχει μοιραστεί σήμερα η συντριπτική πλειοψηφία των Αμερικανών. Έχουμε βάλει τους ανθρώπους να επιστρέψουν στην εργασία οικοδόμησης γεφυρών και δρόμων. (Χειροκροτήματα.) Περάσαμε φορολογικές περικοπές για τη μεσαία τάξη. Ζητήσαμε από τους πλουσιότερους Αμερικανούς να πληρώνουν λίγο περισσότερους φόρους - το δικό τους μερίδιο. Εμείς παρεμβήκαμε για να σωθεί η βιομηχανία των αυτοκινήτων μας, αλλά επιμείναμε ότι η αυτοκινητοβιομηχανία πρέπει να είναι η πιο ενεργειακά αποδοτικές, παράγει καλύτερα αυτοκίνητα που μειώνουν τη ρύπανση.}} Έχουμε θέσει σε εφαρμογή πολιτικές για να βοηθήσουμε φοιτητές που έχουν δάνεια και για την προστασία των καταναλωτών από απάτες. Περάσαμε τις ισχυρότερες μεταρρυθμίσεις στην ιστορία της WallStreet, έτσι ώστε οι υπερβολές και καταχρήσεις που προκάλεσαν την παγκόσμια οικονομική κρίση να μην ξανασυμβούν - ή τουλάχιστον να μην ξεκινήσουν από τη WallStreet. Και σήμερα, οι επιχειρήσεις μας έχουν δημιουργήσει περισσότερες από 15 εκατομμύρια νέες θέσεις εργασίας. Τα εισοδήματα του περασμένου έτους στην Αμερική αυξήθηκαν ταχύτερα από κάθε άλλη φορά από το 1968. Η φτώχεια μειώθηκε με τον ταχύτερο ρυθμό από το 1968. Η ανισότητα μειώνεται. Και έχουμε επίσης αρχίσει να κλείνουμε το χάσμα αμοιβών μεταξύ ανδρών και γυναικών.

Κάναμε την υγειονομική περίθαλψη στην Αμερική ένα προνόμιο όχι για τους λίγους, αλλά δικαίωμα για όλους. Σήμερα οι ανασφάλιστοί μας είναι στα χαμηλότερα επίπεδα που έχουν καταγραφεί. Και έχουμε κάνει όλα αυτά, ενώ διπλασιάσαμε την παραγωγή καθαρής ενέργειας, μειώνοντας τη ρύπανση από άνθρακα γρηγορότερα από οποιοδήποτε προηγμένο έθνος. Έτσι έχουμε αποδείξει ότι μπορεί και να αναπτυχθεί η οικονομία και να μειώσει τις εκπομπές διοξειδίου του άνθρακα που προκαλούν την κλιματική αλλαγή ταυτόχρονα. (Χειροκροτήματα.) Τώρα, λέω όλα αυτά όχι γιατί έχουμε λύσει το κάθε μας πρόβλημα. Το έργο μας έχει

πολύ ακόμη για να ολοκληρωθεί. Υπάρχουν ακόμη πάρα πολλοί άνθρωποι στην Αμερική που ανησυχούν για το μέλλον τους. Ακόμα πάρα πολλοί άνθρωποι που εργάζονται με μισθούς που δεν τους φέρνουν πάνω από το όριο της φτώχειας. Ακόμα πάρα πολλοί νέοι άνθρωποι που δεν βλέπουν να έχουν ευκαιρίες. Αλλά οι πολιτικές που περιγράφω δείχνουν το δρόμο για το πού πρέπει να πάμε στην οικοδόμηση ανοιχτών οικονομιών. Και αυτό είναι το πώς οι δημοκρατίες μπορούν να φέρουν την ευημερία και την ελπίδα που οι άνθρωποί μας χρειάζονται. Και όταν οι άνθρωποι έχουν την ευκαιρία και αισθάνονται εμπιστοσύνη για το μέλλον, είναι λιγότερο πιθανό να καταφέρονται ο ένας εναντίον του άλλου και είναι λιγότερο πιθανό να απευθυνθούν σε μερικές από τις σκοτεινότερες δυνάμεις που υπάρχουν σε όλες τις κοινωνίες μας - αυτές που μπορούν να μας διασπάσουν. Εδώ στην Ελλάδα, περνάτε από παρόμοιες αλλαγές. Το πρώτο βήμα ήταν η δημιουργία ενός θεμελίου που σας επιτρέπει να επιστρέψετε σε ισχυρή οικονομική ανάπτυξη. Και δεν χρειάζεται να αναφέρουμε όλες τις αιτίες της οικονομικής κρίσης εδώ στην Ελλάδα. Αν είμαστε ειλικρινείς, μπορούμε να αναγνωρίσουμε ότι ήταν ένα μίγμα εσωτερικών και εξωτερικών δυνάμεων. Η ελληνική οικονομία και το επίπεδο του χρέους είχε γίνει μη βιώσιμο. Και σε αυτή την παγκόσμια οικονομία, με τις επενδύσεις και την απασχόληση να ρέουν σε χώρες όπου οι κυβερνήσεις είναι αποτελεσματικές, δεν είναι παραφουσκωμένες, όπου οι κανόνες είναι σαφείς. Για να παραμείνει ανταγωνιστική, να προσελκύσει επενδύσεις που δημιουργούν θέσεις εργασίας, η Ελλάδα έπρεπε να ξεκινήσει μια διαδικασία μεταρρύθμισης. Φυσικά, ο κόσμος, δεν νομίζω, ότι εκτιμά πλήρως ότι ήταν ιδιαίτερα επίπονες οι μεταρρυθμίσεις αυτές, ή τις τεράστιες θυσίες που, εσείς οι Έλληνες, έχετε κάνει. Το είχα υπόψη μου, και είμαι περήφανος για όλα όσα η διοίκηση μου έχει κάνει για να προσπαθήσει να στηρίξει την Ελλάδα σε αυτές τις προσπάθειες. (Χειροκρότημα). Και μέρος του σκοπού της επίσκεψής μου είναι να αναδείξει στον κόσμο τα σημαντικά βήματα που έχουν γίνει εδώ στην Ελλάδα. Σήμερα, ο προϋπολογισμός είναι ξανά πλεονασματικός. Η Βουλή ψήφισε μεταρρυθμίσεις που θα καταστήσουν την οικονομία πιο ανταγωνιστική. Ναι, υπάρχει ακόμα πολύ δουλειά να γίνει. Θέλω να συγχαρώ τον πρωθυπουργό Τσίπρα για τις πολύ δύσκολες μεταρρυθμίσεις που η κυβέρνησή του ακολουθεί για να θέσει την οικονομία σε μια πιο στέρεη βάση. Τώρα, καθώς η Ελλάδα εργάζεται για να προσελκύσει περισσότερες επενδύσεις, και να αποτρέψει την επανεμφάνιση παλαιών ανισορροπιών, και να θέσει την οικονομία σας σε ισχυρότερα θεμέλια, θα συνεχίσετε να έχετε την πλήρη υποστήριξη των Ηνωμένων Πολιτειών. Ταυτόχρονα, θα συνεχίσω να πιέζω τους πιστωτές να λάβουν τα μέτρα που απαιτούνται για να φέρουν την Ελλάδα σε μια πορεία προς την βιώσιμη οικονομική ανάκαμψη. (Χειροκρότημα). Ενώ η Ελλάδα εξακολουθεί να εφαρμόζει τις μεταρρυθμίσεις, το ΔΝΤ είπε ότι η ελάφρυνση του χρέους θα είναι ζωτικής σημασίας για να φέρει την Ελλάδα πίσω στην ανάπτυξη. Έχουν δίκιο. Είναι σημαντικό γιατί αν οι μεταρρυθμίσεις εδώ πρόκειται να διατηρηθούν, οι άνθρωποι πρέπει να δουν την ελπίδα, και πρέπει να δουν πρόοδο. Και οι νέοι άνθρωποι που είναι παρόντες εδώ σήμερα και σε όλη τη χώρα πρέπει να γνωρίζουν ότι υπάρχει μέλλον - υπάρχει εκπαίδευση και θέσεις εργασίας που είναι αντάξιες των απίστευτων δυνατοτήτων

σας. Δεν χρειάζεται να ταξιδέψετε στο εξωτερικό, μπορείτε να βάλετε τις ρίζες σας, εδώ στο σπίτι σας, στην Ελλάδα, και να πετύχετε. (Χειροκροτήματα.) Και είμαι βέβαιος ότι αν μείνετε την πορεία, όσο δύσκολο ήταν,---είναι, η Ελλάδα θα δει φωτεινότερες ημέρες. Διότι, σε αυτή την υπέροχη αίθουσα και στο κέντρο - το σύμβολο του ελληνικού πολιτισμού και της επιμονής - θυμόμαστε ότι ακριβώς η δύναμή σας και η αποφασιστικότητά σας έχουν επιτρέψει να ξεπεράσετε μεγάλες αντιξοότητες σε όλη την ιστορία σας, τίποτα δεν μπορεί να λυγίσει το πνεύμα των Ελλήνων. Θα ξεπεράσετε αυτή την περίοδο της πρόκλησης, όπως ακριβώς έχετε κάνει και με άλλες προκλήσεις στο παρελθόν. Έτσι, η οικονομία είναι κάτι που θα είναι κεντρικής σημασίας για τη διατήρηση των δημοκρατιών μας. Όταν οι οικονομίες μας δεν λειτουργούν, οι δημοκρατίες μας παραμορφώνονται και, σε ορισμένες περιπτώσεις, διαλύονται. Αλλά αυτό με φέρνει σε μια άλλη πιεστική πρόκληση που αντιμετωπίζουν οι δημοκρατίες μας - πώς θα εξασφαλίσουμε ότι ο ποικιλόμορφος, πολυπολιτισμικός, πολυφυλετικός, πολυθρησκευτικός κόσμος μας και τα διαφορετικά έθνη μας, θα υποστηρίζουν τόσο τα δικαιώματα των ατόμων όσο και μια θεμελιώδη προσήλωση στο κοινό δόγμα που μας ενώνει.

Η δημοκρατία είναι απλούστερη όπου ο καθένας σκέφτεται παρόμοια, μοιάζει ο ένας με τον άλλο, τρώει το ίδιο φαγητό, λατρεύει τον ίδιο Θεό. Η δημοκρατία γίνεται πιο δύσκολη όταν υπάρχουν άνθρωποι που προέρχονται από διαφορετικό υπόβαθρο και προσπαθούν να ζήσουν μαζί. Στον παγκοσμιοποιημένο κόσμο μας, με την μετανάστευση των ανθρώπων και την ταχεία διακίνηση των ιδεών και πολιτισμών και παραδόσεων, βλέπουμε όλο και περισσότερο αυτό το μίγμα δυνάμεων να αναμιγνύονται με τρόπους που συχνά εμπλουτίζουν τις κοινωνίες μας, αλλά και προκαλούν εντάσεις.

Στην εποχή της πληροφορίας, η πρωτοφανής ανταλλαγή πληροφοριών μπορεί πάντα να τονίσει τις διαφορές, ή να μοιάζει ότι απειλεί τρόπους ζωής που εκτιμούμε. Κάποτε ήταν συνηθισμένο ότι κανείς μπορούσε να μη γνωρίζει πώς ζούσαν άνθρωποι σε ένα άλλο μέρος της χώρας σας, είτε στις πόλεις σε σχέση με την ύπαιθρο. Τώρα όλοι γνωρίζουν πως ο καθένας ζει, και ο καθένας μπορεί να αισθάνεται ότι απειλείται μερικές φορές, εάν οι άνθρωποι δεν κάνουν τα πράγματα ακριβώς με τον τρόπο που κάνουμε τα πράγματα. Και αρχίζουν να αναρωτιούνται ερωτήματα σχετικά με τη δική τους ταυτότητα. Και αυτό μπορεί να δημιουργήσει μια εύφλεκτη πολιτική κατάσταση.

Αντιμέτωποι με αυτή τη νέα πραγματικότητα, όπου πολιτισμοί συγκρούονται, είναι αναπόφευκτο ότι ορισμένοι θα επιδιώξουν μια διέξοδο στον εθνικισμό ή την φυλή ή τις εθνότητες ή τις αιρέσεις. Σε χώρες που συγκρατούνται από σύνορα που χαράχτηκαν από αποικιακές δυνάμεις, συμπεριλαμβανομένων πολλών χωρών στη Μέση Ανατολή και στην Αφρική, μπορεί να είναι δελεαστικό να επιστρέψει κανείς στην αίσθηση ασφάλειας των θυλάκων και των φυλετικών διαιρέσεων. Σε έναν κόσμο διεύρυνσης των ανισοτήτων, υπάρχει μια αυξανόμενη υποψία - ή ακόμα και περιφρόνηση - για τις ελίτ και τους θεσμούς που φαίνονται να είναι απομακρυσμένοι από την καθημερινή ζωή των απλών ανθρώπων. Τι ειρωνεία που είναι, σε μια εποχή που μπορούμε να προσεγγίσουμε τους ανθρώπους στις πιο

απομακρυσμένες γωνιές του πλανήτη, τόσο πολλοί πολίτες να νοιώθουν αποκομμένοι από τις κυβερνήσεις τους. Έτσι, ακριβώς όπως πρέπει να έχουμε μια οικονομική στρατηγική χωρίς αποκλεισμούς, πρέπει να έχουμε μια αποκλειστική πολιτική και πολιτιστική στρατηγική. Σε όλες τις πρωτεύουσες μας, θα πρέπει να συνεχίσουμε να κάνουμε την κυβέρνηση πιο αποτελεσματική, πιο αποδοτική στην αντιμετώπιση των καθημερινών αναγκών των πολιτών. Οι κυβερνητικοί μηχανισμοί, είτε στην Αθήνα, τις Βρυξέλλες, το Λονδίνο, την Ουάσιγκτον, πρέπει να ανταποκρίνονται στις ανησυχίες των πολιτών. Οι άνθρωποι πρέπει να γνωρίζουν ότι εισακούγονται. Εδώ στην Ευρώπη, ακόμη και με τις σημερινές προκλήσεις, πιστεύω ότι βάσει της προόδου που έχει επιτευχθεί κατά τη διάρκεια των προηγούμενων δεκαετιών - η σταθερότητα που παρέχει, η ασφάλεια, είναι ενισχυμένες. - Ότι η ευρωπαϊκή ολοκλήρωση και η Ευρωπαϊκή Ένωση παραμένει ένα από τα μεγάλα πολιτικά και οικονομικά επιτεύγματα της ανθρώπινης ιστορίας. (Χειροκρότημα). Και σήμερα, περισσότερο από ποτέ, ο κόσμος χρειάζεται μια Ευρώπη που είναι ισχυρή και ευημερούσα και δημοκρατική. Πιστεύω όμως ότι όλοι οι θεσμοί στην Ευρώπη πρέπει να αναρωτηθούν: Πώς μπορούμε να εξασφαλίσουμε ότι οι άνθρωποι μέσα σε μεμονωμένες χώρες αισθάνονται ότι οι φωνές τους εξακολουθούν να ακούγονται, ότι οι ταυτότητές τους αναγνωρίζονται, ότι οι αποφάσεις που λαμβάνονται και που έχουν κρίσιμες επιπτώσεις στη ζωή τους δεν είναι τόσο απομακρυσμένες ώστε να μην έχουν τη δυνατότητα να τις επηρεάσουν; Πρέπει να καταστήσουμε σαφές ότι οι κυβερνήσεις υπάρχουν για να υπηρετούν τα συμφέροντα των πολιτών, και όχι το αντίστροφο. Και έτσι αυτός είναι ο λόγος που, ως Πρόεδρος των Ηνωμένων Πολιτειών, έχω αναλάβει πρωτοβουλίες, όπως η Κυβέρνηση Ανοικτής Σχέσης που προάγει τη διαφάνεια και τη λογοδοσία, έτσι ώστε οι απλοί άνθρωποι να γνωρίζουν περισσότερα σχετικά με τις αποφάσεις που επηρεάζουν τη ζωή τους. Αυτός είναι ο λόγος για τον οποίο τόσο στο εσωτερικό όσο και σε όλο τον κόσμο, έχουμε λάβει μέτρα για την καταπολέμηση της διαφθοράς που μπορεί να σαπίσουν μια κοινωνία από μέσα. Ενώ αυταρχικές κυβερνήσεις εργάζονται για να κλείσουν τον χώρο στον οποίο οι πολίτες εξαρτώνται για να οργανωθούν και να ακουστεί η φωνή τους, εμείς έχουμε ξεκινήσει το έργο της ενδυνάμωσης της κοινωνίας των πολιτών για την υπεράσπιση των δημοκρατικών αξιών και την προώθηση λύσεων στα προβλήματα εντός των κοινοτήτων μας. Και όπως τόσοι πολλοί άνθρωποι σε όλο τον κόσμο μερικές φορές μπαίνουν σε πειρασμό από τον κυνισμό και δεν παίρνουν μέρος επειδή πιστεύουν ότι οι πολιτικοί και η κυβέρνηση δεν νοιάζονται γι' αυτούς, έχουμε δημιουργήσει δίκτυα για νέους ηγέτες και έχουμε επενδύσει σε νέους επιχειρηματίες, διότι πιστεύουμε ότι η ελπίδα και ανανέωση των κοινωνιών μας ξεκινά με τις φωνές των νέων. (Χειροκροτήματα.)

Κλείνοντας, ο παγκοσμιοποιημένος κόσμος μας διέρχεται μια περίοδο βαθιάς αλλαγής. Ναι, υπάρχει αβεβαιότητα και υπάρχει ανησυχία, και κανένας από εμάς δεν μπορεί να γνωρίζει το μέλλον. Η ιστορία δεν κινείται σε μια ευθεία γραμμή. Τα πολιτικά δικαιώματα στην Αμερική δεν κινήθηκαν σε μια ευθεία γραμμή. Η

δημοκρατία στην Ελλάδα δεν κινήθηκε σε μια ευθεία γραμμή. Η εξέλιξη μιας ενωμένης Ευρώπης σίγουρα δεν έχει κινηθεί σε μια ευθεία γραμμή. Και η πρόοδος δεν είναι ποτέ εγγυημένη. Η πρόοδος πρέπει να κερδηθεί από κάθε γενιά. Αλλά πιστεύω ότι η ιστορία μας δίνει ελπίδα. Είκοσι πέντε αιώνες μετά από τότε που η Αθήνα έδειξε για πρώτη φορά το δρόμο, 250 χρόνια μετά την έναρξη του μεγάλου αμερικανικού ταξιδιού, η πίστη μου και η εμπιστοσύνη μου, η βεβαιότητά μου στα δημοκρατικά ιδεώδη μας και στις οικουμενικές αξίες παραμένουν αμείωτες. Πιστεύω πιο έντονα από ποτέ ότι ο Δρ Κινγκ είχε δίκιο όταν είπε ότι, «Το τόξο του ηθικού σύμπαντος είναι μακρύ, αλλά κάμπτεται προς τη δικαιοσύνη.»(Χειροκρότημα). Αλλά τείνει προς τη δικαιοσύνη όχι επειδή είναι αναπόφευκτο, αλλά γιατί εμείς το κάνουμε να τείνει προς τη δικαιοσύνη, όχι επειδή δεν πρόκειται να υπάρχουν εμπόδια για την επίτευξη της δικαιοσύνης, αλλά επειδή θα υπάρχουν άνθρωποι, από γενιά σε γενιά, που έχουν το όραμα και το θάρρος και τη θέληση να λυγίσουν το τόξο της ζωής μας προς την κατεύθυνση ενός καλύτερου μέλλοντος.

Στις Ηνωμένες Πολιτείες, και σε κάθε μέρος που έχω επισκεφθεί αυτά τα τελευταία οκτώ χρόνια, έχω γνωρίσει τους πολίτες, ιδίως τους νέους, οι οποίοι έχουν επιλέξει την ελπίδα από το φόβο, που πιστεύουν ότι μπορούν να διαμορφώσουν τη δική τους μοίρα, που αρνούνται να δεχτούν τον κόσμο όπως είναι και είναι αποφασισμένοι να το ξαναφτιάξουν όπως θα έπρεπε να είναι. Με έχουν εμπνεύσει. Σε κάθε γωνιά του κόσμου, συνάντησα ανθρώπους οι οποίοι, στην καθημερινή τους ζωή, καταδεικνύουν ότι παρά τις διαφορές φυλής ή θρησκείας ή δόγματος ή χρώματος, έχουμε την ικανότητα να δούμε ο ένας τον άλλο στον εαυτό μας. Όπως και η γυναίκα εδώ στην Ελλάδα η οποία είπε για τους πρόσφυγες που φτάνουν σε αυτές τις ακτές, «Ζούμε κάτω από τον ίδιο ήλιο. Ερωτευόμαστε κάτω από το ίδιο φεγγάρι. Είμαστε όλοι άνθρωποι - πρέπει να βοηθήσουμε αυτούς τους ανθρώπους». Γυναίκες σαν και εκείνη μου δίνουν ελπίδα.. (Χειροκροτήματα.) Σε όλες τις κοινότητές μας, σε όλες τις χώρες μας, εξακολουθώ να πιστεύω ότι υπάρχει περισσότερο από αυτό που οι Έλληνες αποκαλούν φιλότιμο - (Χειροκρότημα) - αγάπη, σεβασμό και ευγένεια για την οικογένεια και την κοινότητα και τη χώρα, και μια αίσθηση ότι είμαστε όλοι μαζί, με τις υποχρεώσεις μας ο ένας προς τον άλλο. Φιλότιμο - Το βλέπω κάθε μέρα - και αυτό μου δίνει ελπίδα. (Χειροκροτήματα.)

Γιατί τελικά, είναι στο χέρι μας. Δεν είναι δουλειά κάποιου άλλου, δεν είναι ευθύνη κάποιου άλλου, αλλά είναι οι πολίτες των χωρών και των πολιτών του κόσμου μας που θα κάμψουν το τόξο της ιστορίας προς την κατεύθυνση της δικαιοσύνης.

Και αυτό είναι που μας επιτρέπει να κάνουμε η δημοκρατία. Γι' αυτό το πιο σημαντικό αξίωμα σε οποιαδήποτε χώρα δεν είναι πρόεδρος ή ο πρωθυπουργός. Ο πιο σημαντικός τίτλος είναι «πολίτης». (Χειροκρότημα). Και σε όλα τα έθνη μας, θα είναι πάντα οι πολίτες μας, οι οποίοι αποφασίζουν το είδος των χωρών που θα είμαστε, τα ιδανικά που θα προσπαθούμε να φτάσουμε, και οι αξίες που μας καθορίζουν. Σε αυτό το μεγάλο, ατελή, αλλά αναγκαίο σύστημα της αυτοδιοίκησης, η δύναμη και η πρόοδος θα έρθει πάντα από τον «Δήμο» (στα ελληνικά) - από το

«Εμείς, οι άνθρωποι...»[2]. Και είμαι βέβαιος ότι όσο υπηρετούμε αληθινά αυτό το σύστημα της αυτοδιοίκησης, το μέλλον μας θα είναι λαμπρό. Ευχαριστώ πολύ. (Χειροκροτήματα.) «ΖΗΤΩ Η ΕΛΛΑΣ» (στα ελληνικά). (Χειροκροτήματα.)